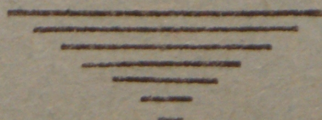
ΓΙΑΝΚΟΣ ΓΕΟΡΓΙΑΔΙΣ

ΤΟ ΑΓΙΑΧΤΑΣΣΛΙΧ ΤΟΝ ΛΑΟΝ ΤΙΣ ΕΣΣΔ

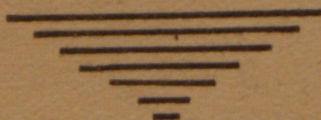

ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ
ΜΑΡΙΥΠΟΛΙ—1936

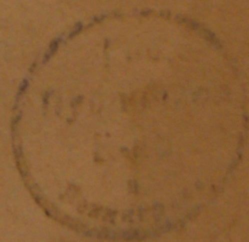
ΓΙΑΝΚΟΣ ΓΕΟΡΓΙΑΔΙΣ

ΤΟ ΑΓΙΑΧΤΑΣΣΛΙΧ ΤΟΝ ΛΑΟΝ ΤΙΣ ΕΣΣΔ

ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ
ΜΑΡΙΥΠΟΛΙ—1936

Ι ΕΝΟΣΙ ΚΕ ΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΠΟΛΕΜΙΖΜΑ ΤΟΝ ΚΑΤΑΠΙΕΖΟΜΕΝΟΝ ΛΑΟΝ ΙΝΕ Ι ΣΤΡΑΤΑ ΤΥ ΧΥΤΧΑΡΑΙΜΥ-ΤΥΣ ΑΠ'ΤΙΝ ΚΑΤΑΠΙΕΣΙ ΚΕ ΤΙΝ ΕΚΣΠΛΟΑΤΑΤΣΙΑ

Στι μεγάλι-μας Ένοσι τον ςοβιετικόν ςοςιαλιςτικόν διμοκρατιόν ζι πολίς κόζμος από λυγάς λυγάς εθνικότιτες. Με κατά προςένκιςι (πριμπλιζίτελνι) μέτριμο ο αριθμός (τζιςλό) τον εθνικοτίτον ςόνι ος τις διακόςιες. Δεν ίνε στο ντυνιά άλι τέτια πολιεθνίς χόρα, γιαν τι δικί-μας. Κε δεν ίνε πυθενά-πα στο ντυνιά τέτια εθνικί ιςότιτα, τέτιο αλιθινό αγιαχτας ςλίχ τον λαόν, τέτια αδερφικί ένοςί-τυς, πυ ίνε ς'εμάς ανάμεςα ς'όλες τις εθνικότιτες (νοτςιονάλνοςτι): στις μικρές κε μεγάλες.Μεγαλέφκυμες γι'αφτό το μεγάλο αγιαχταςςλίχ τον λαόν τις ΕΣΣΔ γιατί ς'αφτό—ς'αφτό το αγιαχταςςλίχ ίνε ι δίναμί-μας, ι ιςχί-μας (μοςτζ), ι βεβεότιτάμας ότι θα νικίςυμε τεχμίλ όλα τα απομινάρια (οςτάτκι) τυ παλιύ εκςπλοατάτορςκι κε εκβιαςτικί (ναςίλνιτζεςκι) ντυνιά.

Όλι τόρα κςέρυνε, ότι το αγιαχταςςλίχ αφτό τον λαόν ίντυν κε δινάμοςε μόνο οτ περάζαμε αλίγιτα στο ζίςιμο τι μπολςεβίκικι εθνικί πολιτικί. Κε να περάςυμε στο ζίςιμο τιν τέτια εθνικί πολιτικί ίχε τζαρά μόνο απ'αφτό ότι

νίκιςε ι Μεγάλι ςοςιαλιςτικί ρεβολιύτςια, πυ κςετιλίχτικε τον Οχτόβρι τυ 1917 κάτο απ'το ρυκοβόντςτβο τις πάρτιας τον μπολςεβίκον με επικιεφαλίς τυς μεγαλοφιίς (γενιάλνι) αρχιγύς—Λένιν κε Στάλιν.

'Οχι λίγες ρεβολιύτςιες ίτανε ςτις λυγάς λυγὰς χόρες κε έμπρο απ'τον οχτόβρι τυ 1917. Μα καμιὰ ρεβολιύτςια-πα απ'αφτές δε μπὸρεςε να λίςι το εθνικό ζίτιμα, διλαδί (τ.-ε.) δε μπόρεςε να χάςι τιν καταπίεςι τυ ενός λαὺ απ'τον άλο κε να κάνι τεχμίλ ιςότιτα κε αγιαχταςςλίχ τον λαόν. Μα γιατί έτςι ίντυν; Απ'αφτό, ότι όλες αφτές ι ρεβολιύτςιες, αντάμα κε ι ρεβολιύτςια τυ Φλεβαρί τυ 1917 ςτι Ροςία, μετάλαζαν χοριςτύς ανθρόπυς, μετάλαζαν τις κιβερνίςις, μα το ςίςτιμα τις εκςπλοατάτςιας τυ ανθρόπυ από άνθροπο απέμενε κι'όλι ι εκςυςία απέμενε ςτα χέρια τον εκςπλοατάτορον. Κ'εκί, όπυ ίνε εκςπλοατάτςια κι' ακόμα νόμιμα πιμένι-πα (υζακόνεναια), όπυ ένας άνθροπος ζι απ' τον ίδρο τυ άλυ, όπυ ένα μικρό κυμυλίτς άνθροπι ζύνε πολί πλύςςκα, δίχος να κάνυν τίποτα, κε μιλιόνια άνθροπι δυλέβοντας μέρα κε νίχτα ζύνε μιςοπιναζμένα εκί δε μπορί να ίνε ιςότιτα ανὰμεςα ςτυς ανθρόπυς κε κι'άλο πολά ανάμεςα ςτυς ανθρόπυς τον λυγάς λυγάς εθνικοτίτον. Κάθε εκςπλοατάτςια τυ ανθρόπυ ίνε βία (ναςίλιε). Κι' αλίθια, κανένας-πα με το απλογνύτ το ιςςτάχ δε θα πιάνι να δυλέβι ςτον ὰλονα για να πινάι απλόγυτ με τιν ταιφά-τυ. Μπαρόχ μόνο με τι βία κε το κόμπομα μπορίς να ζυρλαίςις τα μιλιόνια τον ανθρόπον να δυλέβυν για ένα κυμυλίτς παράςιτα-ακαμὰτιδες (μπεζντέλνικι). Κε ὸργανο τις βίας ςτα χέρια τον καπιταλιςτόν κε τον πομέςτζικον ίνε απ'όλα έμπρο ι κρατικί εκςυςία. Με άλα λόγια —ο ςτρατός, ι πολίτςια, ι ζζανταρμέρια, τα δικαςτίρια (ςυντί), ι φιλακές. Μα μονάχα με τι βία πολά κερό δε θα μπικιτραεφτίς, κε κι'άλο πολὰ, πυ αφτί ίνε βία τις λον μικρίς μιοπςιφίας (μενςςινςτβό) πάνο ςτι λον μεγάλι πλιοπςιφία. Γι' αφτό ι εκςπλοατάτορι, τίς κε πύ κι' αν ίνε, πάντα-πα μαγανέβυν να ςκεπάςυν τι βία-τυς με το κόμπομα. Κε νά μια απ'τις

λον ουγούνκες φόρμες κε ένα απ'τα μέσα, τυ κόμπομυ τον δυλεφτάδον για τυς καπιταλιςτές κε πομέςτζικυς ίνε ι διάδοςι (ραςπροςτρανιένιε) τυ εθνικύ ντυςςμανλίχ κε το ςτέκςιμο τις ανιςότιτας ανάμεςα ςτυς λυγάς λυγάς λαύς.

Αφτό το εθνικό ντυςςμανλίχ ι μπυρζυαζία το ςπέρνι με τιν τεκμίλ πςέφτικι διδαςκαλία, πυ λέι, ότι ταπλός άλα έθνι για ράτςες ίνε καλίτερες απ'τις άλες,ότι αφτές ίνταν ατίτκες απ'τιν ίδια τι φίςι, ίτε απ'τον ίδιο το Θεό, ότι μπορύν κε πρέπι να κιριαρχύνε (γοςπότςτβοβατ) πάνο ςτα άλα κε τις ράτςες. Για παράδιγμα, ι έτςι λεγόμενι θεορία για τις ράτςες, πυ τι διαδίδυνε τόρα με κςεχοριςτό φανατιζμό ι φαςίςτες, μαγανέβι να χορίςι τιν ανθροπότιτα απ'το χρόμα (τςβετ) τυ δέρματος τον μαλιόν, απ'τι φόρμα τυ κρανίυ (τζέρεπ) κ. τ. λ., να χορίςι τυς ανθρόπυς ςε «πςιλές» κε «χαμιλές» ράτςες κε να βάλι ςτον τόπο τυ πολέμιζμυ τον τάκςεον το πολέμιζμο τον ράτςον, το πολέμιζμο τον λαόν.

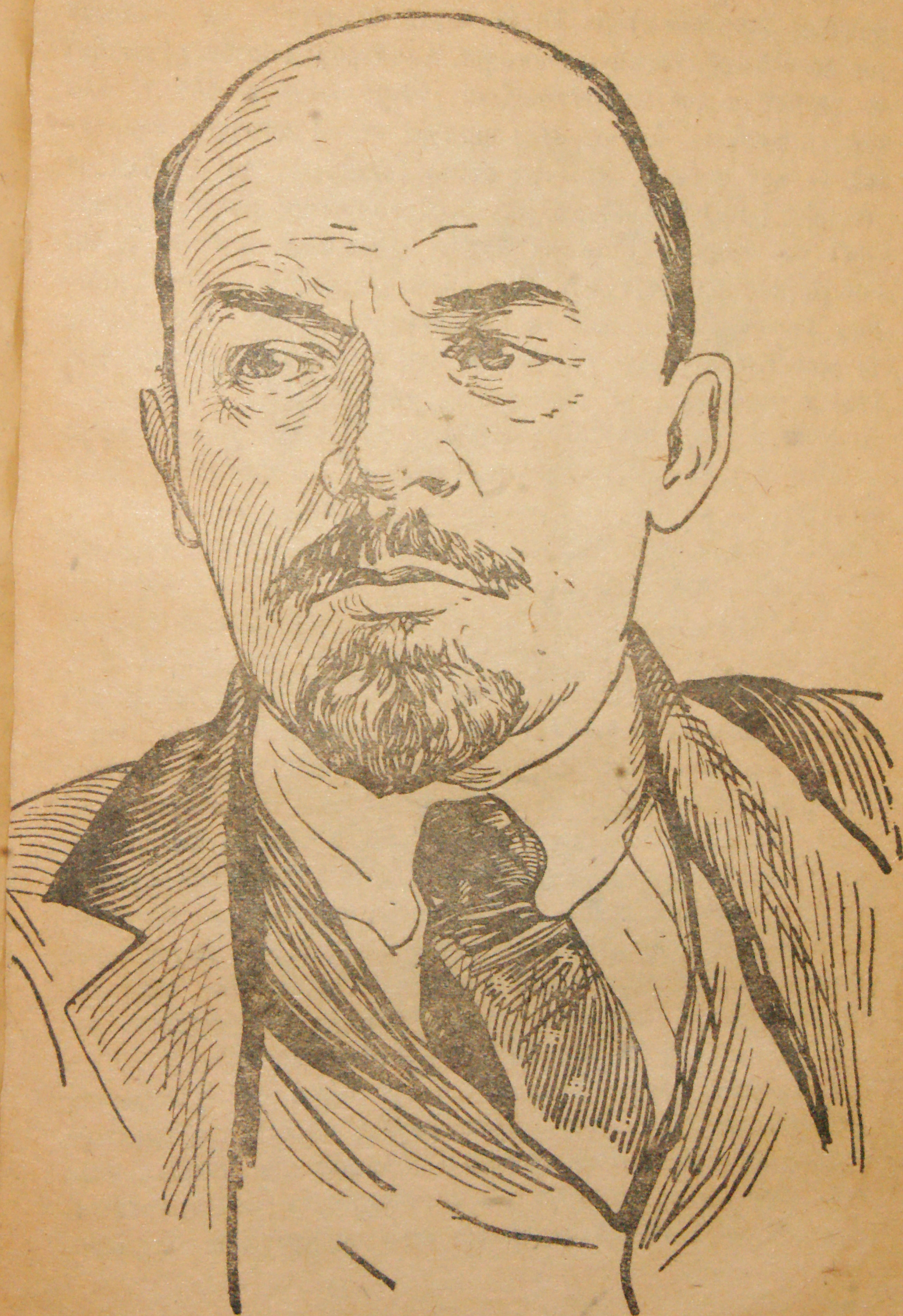
'Ολα τα μαγανὲματα, τιν ανεργία, το γαριπλὶχ κε τιν πίνα, πυ ίνε ςτις καπιταλιςτικές χόρες, κε πυ νίςςκυνε, τίλογα το κςέρυμε, απ'το ςφετεριζμό (πριςβοένιε) τυ κςένυ ζαμέτ, διλαδί απ'τιν εκςπλοατάτςια, ι μπυρζυαζία τις κάθε χόρας μαγανέβι να τα εκςιγίςι μ'αφτό, ότι, τα άλα έθνι ι άλι λαί ζύνε ταπλός καλά κε τυς πατζαρίζυνε να κςετιλίκςυνε το νικοκιριό-τυς, τιν κυλτύρα-τυς τιν εθνικὶ ιςχί-τυς. Απ'εδό κάνυνε τα ςιμπεράζματα (βίβοντι) για το ότι χριάζετε να ντυκυςςέβυνε για να χαπατέβυνε κςένα τόπατα, για να πάρυνε απικίες (κολόνιι). 'Ολι ι ιςτορία τυ καπιταλιζμύ λέι γι'αφτό.

Ο Λένιν ςτα 1920 ςτο δέφτερο κονκρὲςο τυ Κομυνιςτικύ Ιντερνατςιονάλ έλεγε γι'αφτό, τίλογα ι καπιταλιςτές τον μεγαλὶτερον χορόν με τα χὲρια κε το έμα τον εργατόν κε χοριατόν αγάλια αγάλια άρπαζαν τις απικίες τι μια ίςτερα απ'τιν άλι κ'έφταγαν τυς εκατοντάδες μιλιόνια ανθρόπυς ςκλάβυς (ραμπόβ) τυ καπιτάλ. 'Ετςι κανά 35 χρόνια έμπρο απ'το ντυνιάτικο ντυκύςς ι έκςι μεγάλες καπιταλιςτι-

κές χόρες ιπόταχσαν (ποντζινίλι) ος 250 μιλιόνια κόζμο
τον απικιόν. Κε έμπρο απ'το ίδιο ντυχύςς τυ 1914 ο
αριθμός (τζιςλό) τυ καταπιεζόμενυ απικιακύ κόζμυ
έςοςε ος ένα μιλιάρντ ανθρόπυς. 'Ιςτερα απ'το ιμπεριαλιςτικό
ντυχύςς τυ 1914-1918, πυ το πέραζαν ι καπιταλιςτὲς
κάτο απ'το ςίνθιμα τις «εθνικύ χυτχαράιμυ» ι δίναμι τις
εθνικὶς καταπίεςις κε ι ποςότιτα τον καταπιεζόμενον λαόν
όχι μόνο δε μὶκρεναν, μα άλο λυγάς μεγάλοςαν. Αντὶς ένα
μιλιάρντ ίςτερα απ'το μπίτεμο τυ ντυχύςς ςτιν κατάςταςι
τον καταπιεζόμενον κε εχςπλοτὶρυεμι κατέβαν ένα μιλιὰρντ
κ'ένα τέταρτο άνθροπι. Κι' όλος ο κόζμος ς'όλο το ντυνιά
ίνε ὲνα μιλιάρντ κε τρία τέταρτα. 'Οςτε απ'ένα μιλιάρντ
εφτακόςια πενὶντα μιλιόνια κόζμο τυ ντυνιά, ένα μιλιάρντ
διακόςια πενὶντα μιλιόνια βριςκόντανε κάτο απ'τιν εθνικο-
απικιακί καταπίεςι.

'Εντιριμ απ'τα πεντακόςια μιλιόνια πυ απέμιναν θα
βγάλυμε τα εκατόν εβδομὶντα μιλιόνια τυ κόζμυ τις ΕΣΣΔ,
πυ ίςτερα απ'τιν Οχτοβριανί ςοςιαλιςτικὶ ρεβολιύτςιά τυ 1917
γλίτοςε τεκμίλ απ'τιν τίλογο κι'αν ίνε-πα καταπίεςι τότε
απομένι κατλίγο παραπάνο απ'τα τριακόςια μιλιόνια ανθρόπυς,
ι χόρες τον οπίον ς'αφτό γιά τον άλο βαθμό (ςτέπεν) έχυ-
νε απικίες κε μιςοαπικίες κε τις καταπιέζυνε. 'Ινε γρικύμε-
νο, ότι κε ς'αφτές τις χόρες όλος ο κόζμος δεν ίνε απ'τυς εχςπλο-
τάτορυς, μα μόνο το ένα μικρό μέρος ίνε πομέςτζικι κε
μπυρζυαζία. Δεν πρέπι να λιζμονύμε έτςι κι'αφτό, ότι απ'τιν
απικιακί καταπίεςι μπαςςχά, αφτές ι ιμπεριαλιςτικές χόρες
περὰζυνε άλιαχ ςκλιρί καταπίεςι κε εχςπλοατάτςια τον εθνικόν
μιονοτίτον κε μέςα ςτις απλυγνὺς-τυς χόρες.

Στις μέρες-μας ς'όλες τις καπιταλιςτικές χόρες ι πιο
φανατικὶ φορὶς (γιάρυι νοςίτελι) τυ τεκμίλ άγριυ νατςιονα-
λιζμύ ίνε ι τέτιες φαςιςτικές χόρες, ςαν τι Γερμανία, Για-
πονία, Ιταλία κε Πολονία. Αφτές κε κιρίτυνε (προποβέντιβα-
ιυτ) κε ετιμάζυνε το κενύριο νπυνιάτικο ντυχύςς για το
κςαναμίραζμα κε τιν κι' άλο μεγάλι καταπίεςι τον απικιακόν
λαόν για να αρπάκςυνε κενύρια τόπατα κε απ' όλα έμπρο

για λογαριαζμό τις ΕΣΣΔ. Σκεπάζοντας τις αρπαχτικές-τυς προθέσις (ναμερένια) με λυγάς λυγάς διιγίματα κε ντaύσσα για το «εθνικό ντοστòινσστβο», για τιν ιπεροχί (πρεδοσχόντστβο) το γερμανικό γιά το γιαπονέζικο έθνος πάνο ς' όλα τ' άλα έθνι, ι φασίστες έκαναν τι Γερμανία κε Γιαπονία κιριότερες κε λον φοβερές ντυχυσσί εστιες (οστζαγί), πυ φοβερίζυν τιν ιρίνι (μιρ) με κενύριο προτάκυστο εματιρό μακελιό (μπόινια) τον λαόν. Ι Γιαπονία άρταχ χυπαράισε απ' το Κιτάι ένα μεγάλο όμπλαστ—τι Μαντζυρία με κόζμο ος 30 μιλιόνια ανθρόπυς κε κυτέδι να κυτζιρέφκετε έμπρο στο βάθος τυ ίδιυ Κιτάι. 'Ετσι κε κσέρυμε ότι ακόμα τί εν ι φασιστικί Ιταλία χαπάτεπσε με αρπαχτικί επίθεσι στιν Αφρικί τιν Αβισινία κ' έκανε τα δέκα μιλιόνια κόζμο τις χόρας αφτίς σκλάβυς τον ιταλόν μπανκίρον, εμπόρον κε παπάδον. Διαδίδοντας, το εθνικό ντυσσμανλίχ κε φιτέβοντας το σσοβινιζμό, δηλαδί τέτιο έσθιμα (τσύβστβο), όταν ο άνθροπος λιζμονάι τις τακσικές αντιθέσις μέσα στο έθνος κε βάζι το έθνος-τυ κι' άλο πσιλά απ'τις άλες εθνικότιτες, ι μπυρζυαζία θέλι να επιτίχι διο σκοπύς. Πρότο μαγανέβι να δικελογίσι (οπραβντάτ) τα λιστρικά (ραζμπόινιτσιε) αρπάζματα κε τις λιστèπσις τον κσένον χορόν κε λαόν (όπος το κάνι τόρα ι Γιαπονία κε ι Ιταλία κε ετιμάχκετε να το κάνι ι Γερμανία) κε, δέφτερο αποτραβάι τιν προσοχί κε τις δινάμις τυ προλεταριάτυ κι' όλον τον δυλεφτάδον τις χόρας-τις απ'το τακσικό πολèμιζμα, κε μ' αφτό δυναμόνι τιν εκσυσία-τις κε κι' άλο πολά μεγαλόνι τιν εκσπλοτάτσια. 'Οστε, το εθνικό ντυσσμανλίχ κε τιν εθνικί καταπίεσι ο καπιταλιζμός άλιαχ τα χριάζετε. Δίχος αφτά ι μπυρζυαζία κε ι πομέστζικι δε θα μπορύσαν να κιριαρχύν Κε άλο λυγάς, δίχος τιν αδερφικί ένοσι τον δυλεφτάδον δεν έχι τζαρά να χυτχαρέφκεσε απ'τιν εθνικί καταπίεσι, απ'τιν καπιταλιστικι εκσπλοατάτσια, δεν έχι τζαρά να χάσυμε τυς καπιταλιστές. Νά γιατί ι πρότι μεγάλι δάσκαλι τις εργατικίς τàκσις κι' όλον τον δυλεφτάδον—ο Μάρκς κε 'Ενκελς—όλο τον κερό-πα προσκαλύσαν τυς εκσπλοατίρυεμι κε τυς καταπιεζόμενυς όλον τον εθνόν κε τον λαόν να ζμίκσυνε τις δινά-

μις-τυς για το πολὲμιζμα χαρςςύ ςτον καπιταλιζμό, για το ςοςιαλιζμό.

Τιν πρόςκλιςί-τυς ο Μαρχς κε Ένκελς ςτα 1848 τιν εκφράςανε για πρότι φορά με το μεγάλο ςίνθιμα. «ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΙ ΟΛΥ ΤΥ ΚΟΖΜΥ, ΕΝΟΘΙΤΕ!», πύιο απ' αφτό τον κερό ίντυν μαχιτικό Ιντερνατςιοναλιςτικό (ντυνιάτικο) ςίνθιμα, πυ ςορέβι κάτο απ' τις κόκινες ρεβολιυτςιόνι ςιμέες τυς προλετάριυς κε τυς καταπιεζόμενυς όλυ τυ ντυνια. Ο Λένιν κε Στάλιν ςταθὶκανε μεγάλι κε μεγαλοφιύς ςινεχιςτές (προντολζζάτελι) τυ έργυ τυ Μάρχς κε Ένκελς. Αφτί κι' άλο αναπτίκςανε κ' εκςίγιςαν (ραζιαςνίλι) ςτυς δυλεφτάδες τι διδαςκαλία τυ Μάρχς κε Ένκελς, ότι δίχος τιν αδερφικί ένοςι τον δυλεφτάδον όλον τον εθνόν, δίχος τι μπέκκι ένοςι τον εργατόν κε χοριατόν με επικεφαλίς τυς εργάτες γιαν τυς πιο οργανομένυς κε τακςικά ςινιδιτύς, δεν έχι τζαρά να χάςυμε τυς καπιταλιςτές κε πομέςτζικυς για να πάρυμε τιν κρατικί εκςυςία κε να κάνυμε τι διχτατορία τυ προλεταριάτυ. Κε δίχος τι διχτατορία τυ προλεταριάτυ δεν έχι τζαρά να χτίςυμε το ςοςιαλιζμό κε δεν έχι τζαρά να χάςυμε τιν εθνικί καταπίεςι.

Όλι ι ιςτορὶα τυ πολὲμιζμυ τυ προλεταριάτυ κε τον δυλεφτάδον λαόν τις ΕΣΣΔ για το χυτχτράιμό-τυς απ'το ζιγό τις αφτοκρατορὶας (ςαμοντερζζάβιε) κε τυ καπιταλιζμύ, για το χτίςιμο τις κενὺριας ςοςιαλιςτικίς κινονίας πάνο ςτι βάςι τυ αιαχταςςλίχ τον λαόν τεκμίλ επιβεβέοςε, ότι ι λενινιςτικο-ςταλινικί εθνικί πολιτικί, πυ περάζι ι πάρτια τον κομυνιςτόν ίνε ςοςτί.

Ας ντρανίςυμε τις ρεςπύμπλικές-μας κε τα εθνικά όμπλαςτ κε θα δύμε, ςτο τί ίνε το μεγάλο αγιαχταςςλίχ κε ι ιςχί τον λαόν τις ΕΣΣΔ.

Μα για να φανταςτύμε (πρενςταβλιάτ) φοςερά κε να γρικὶςυμε καλίτερα, τι έχυμε ςίμερα, πρὲπι τζόλμαςα κοντά να φέρυμε ςτο νύ-μας, τί ίτανε έμπρο απ' τιν Οχτοβριανί ρεβολιύτςια τυ 1917.

Ι ΤΣΑΡΙΚΙ ΡΟΣΙΑ ΙΤΑΝΕ ΦΙΛΑΚΙ ΓΙΑ ΤΥΣ ΛΑΥΣ

Ο Λένιν ίπε τιν τςαρικί πομεςτζικο-μπυρζυαζικί Ροςία, φιλακί για τυς λαύς. Κε αλίθια, το ζίςμο τον πολιάριθμον εθνικοτίτον τις τοτινίς Ροςίας ìτανε τòςο βαρί κε ςινεφιάρικο, ότι ίχε τζαρά να το ςινκρίνις (ςραβνίτ) μόνο με το ζίςιμο ςτι φιλακί. Άντα ίταν ο τςάρος, ι πομέςτζικι κε καπιταλιςτές, γενικά όλι ι δυλεφτάδες ζύςανε άλιαχ βαρέα, μα απ' όλα πολά ανταγιάνεφτι ίτανε ι κατάςταςι τον δυλεφτάδον τον μι ροςικόν εθνικτίτον, πυ τυς έλεγαν τότε περιφροντικά (πρεζρίτελνο) «αλοεθνίς». Απ' τι ςκλιρὶ εκςπλοατάτςια μπαςςχά καταπιέζανε τυς δυλεφτάδες κε πολιτικά, έκοβαν τζαχ τα λον χριαζύμενα ανθροπινά υκύμια-τυς, πυ, κατ' λίγο-πα αν ίταν, ίχανε ι δυλεφτάδες τις ροςικίς εθνικότιτας. Σαν δικεολογία (οπροβντάνιε) τις τέτιας καταπίεςις ι ρόςι πομέτζικι κε καπιταλιςτές έλεγαν, ότι ίδια ι φίςι χόριςε τι ρύςικι φιλί (πλέμια) ανάμεςα ςε πολές άλες ςαν πιο δινατί κε με τάλαντο. Ι ίδια ι ιςτορία απόδιχςε τιν ανιςότιτα τον μικρόν φιλόν με μας». Αφτά τα λόγια, πυ γράφτικαν ςτα 1908 ςε μια απ' τις πιο τζερνοςότενι τςαρικές εφιμερίδες ςτι «Νόβοε βρέμια», τεχμίλ μιάζυν αφτό, για το τί ςτις δικές-μας μέρες λέγυνε ι γερμανί, γιαπονέζι, ιταλί κε' άλι φαςίςτες δικεολογόντας τις λιςτρικές-τυς δυλιές κε προθèςις. Κάτο απ' τα ςινθίματα, ότι, ταπλός, «ίδια ι φίςι χόριςε», «ο ίδιος ο θεός έχριςε», ι ρόςι τςόρι ςε εκατοντάδες χρόνια χαπατέβανε, λιςτέβανε, κε καταπιέζανε τις πολιάριθμες εθνικότιτες ςτα μακρινά γιαγάιδα τυ Ιρινικύ οκεανύ κε ςτι Σιβιρία, ςτι Μεςέα Αςία κε ςτο Βόλγα, ςτιν Υκρανία ςτον Κάφκαςο κε ςτα γιαγάιδα τις Βόριας, Βαλτικίς, Μάβρις κε Καςπίας θάλαςας. Πίςο απ' τυς τςαρικύς γενεράλυς πυ χαπάτεβαν τις εθνικές οχράινες, δάιναν αμèςος κε ο ρòςος τζ νόβνικος κε ο ζζαντάρμος, ο φαμπρικάντις κε ο έμπορος, ο πομέςτζικος κε ο παπάς. Κε όλι αφτί, γιαν τα υρύια

ρὸφαναν το έμα τον δυλεφτάδον κε τράβαναν άπιρες πλυςίες. Δον τα πλοντορόντνι κε πλύςια από οφέλιμα οριχτά (ιςκοπάεμιε) τόπατα, λον τα πιχτά όρατα, λον τα καλά τόπατα τα έπερναν απ'το ντόπιο κόζμο, κε τα ὲδυγαν ςτυς ρόςυς γενεράλυς, πομέςτζικυς, παπάδες, κυλάκυς κε φαμπρικάντες. Φόντις πιμενιςςκάν δίχος τόπο, δίχος ςπίτι, ο ντόπιος δυλεφτάδικος κὸζμος, ίτανε ζυρλαιμένος να πάι να δυλέβι ς'αφτύς τυς ιποδυλοτές (πoραμποτίτελι) με λον βαριές, δυλιές ςινθίκες (υςλόβια) τις δυλιάς.

Με έμα, δυλεφτάδικο ίδρο κε δάκρια ίτανε ποτιζμένα ςτα εθνικά κράι όπος κε ςε όλι τιν τςαρικί Ροςία ι μπιτζανέες τον πομέςτζικον, τα χυτράιδα τον κυλάκον, ι καπιταλιςτικές φάμπρικες κε τα εργοςτάςια. Πάνο ςτι χαμπύρα τον δυλεφτάδον, με τα δυλεφτάδικα καπίκια-τυς έχτιζαν εκλιςίες κε μοναςτίρια, πυ ίτανε όπλο τις κι' άλο λίςτεπςις τυ εθνικύ κοζμύ. Ι κοτάςταςι τον δυλεφτάδον τον εθνικὸν ραιόν τότε ίτανε ακόμλ κι' άλο βαριά κε ανταγιάνεφτι ακόμα κε απ' αφτό, ότι απ' τυς ρόςυς καπιταλιςτές κε παπάδες μπαςςχά τυς κόμπαναν κε τυς έφταγαν εκςπλυτάτςια ι δικί-τυς πλύςιι — ι ντόπιι κυλάκι, κνιάζι, μυλάδες, κςιόνδζι, ραβίνι. Κε έτςι, νίςςκεντον διπλί καταπίεςι. Αν θα πὰρυμε τιν πύια κι' αν ίνε-πα εθνικί-μας ρεςπύμπλικα κε όμπλαςτ, κε θα μάθυμε τιν ιςτορὶα-τυς έμπρο απ' τιν προλεταριακί ρεβολιύτςια τυ 1917, τότε φανερά έχι τζαρά να ντρανάς, ότι όλι ι ιςτορία ίνε γιομάτι μόνο με πίκρες, απάνθροπα βάςανα κε δάκρια. Νά, για παράδιγμα, τί έλεγε το Φλεβάρι τυ 1936 ςτι ςινεδριάςι τυ ΒΤςΙΚ (Πανροςικό κεντρικό εχτελεςτικό κομιτέτ) ένας ρυκοβοντίτελιος τις κιβὲρνιςις τις Γιακύτικις Αφτόνομις ρεςπύμπλικας ο ςιν. Γάμπιςςεβ: «Ι Γιακύτια ςτα περαζμένα χρὸνια ίδε όλο το βάρος τις κατάςταςις τις απικιακίς οκράινας. Στο πςςίριμο τυ XVII εόνα (βεκ) ι ρόςι καταχτιτές χαπάτεπςαν το κράι κι' ο ντόπιος κόζμος έπαθε ςκλιρί απικιακί λίςτεπςι με μεγάλες τιμορίες (ραςπράβα). Σόρεβαν πλύςια λία (ντομπίτζα), τα δέρματα, πυ τα έλεγαν τότε «μαλακό ρύχλιαντ». Ι τςαρικο-πολιτςέια

ρòφαναν το έμα τον δυλεφτάδον κε τράβαναν άπιρες πλουσίες.
Δον τα πλοντορόντνι κε πλύσια από οφέλιμα οριχτά (ισχοπάεμιε) τόπατα, λον τα πιχτά όρατα, λον τα καλά τόπατα τα έπερναν απ'το ντόπιο κόζμο, κε τα έδογαν στους ρόσους γενεράλυς, πομέστζικυς, παπάδες, κυλάκυς κε φαμπρικάντες.
Φόντις πιμενισσκάν δίχος τόπο, δίχος σπίτι, ο ντόπιος δυλεφτάδικος κòζμος, ίτανε ζυρλαιμένος να πάι να δυλέβι ς'αφτύς τυς ιποδυλοτές (ποραμποτίτελι) με λον βαριές, δυλιές σινθίκες (υσλόβια) τις δυλιάς.

Με έμα, δυλεφτάδικο ίδρο κε δάκρια ίτανε ποτιζμένα στα εθνικά κράι όπος κε σε όλι τιν τσαρικί Ροσία ι μπιτζανέες τον πομέστζικον, τα χυτράιδα τον κυλάκον, ι καπιταλιστικές φάμπρικες κε τα εργοστάσια. Πάνο στι χαμπύρα τον δυλεφτάδον, με τα δυλεφτάδικα καπίκια-τυς έχτιζαν εκλισίες κε μοναστίρια, πυ ίτανε όπλο τις κι' άλο λίστεψις τυ εθνικύ κοζμύ. Ι κατάστασι τον δυλεφτάδον τον εθνικòν ραιόν τότε ίτανε ακόμα κι' άλο βαριά κε ανταγιάνεφτι ακόμα κε απ' αφτό, ότι απ' τυς ρόσυς καπιταλιστές κε παπάδες μπασσχά τυς κόμπαναν κε τυς έφταγαν εκσπλυτάτσια ι δικί-τυς πλύσιι — ι ντόπιι κυλάκι, κνιάζι, μυλάδες, κσιόνδζι, ραβίνι. Κε έτσι, νίσσκεντον διπλί καταπίεσι. Αν θα πàρυμε τιν πύιο κι' αν ίνε-πα εθνικί-μας ρεσπύμπλικα κε όμπλαστ, κε θα μάθυμε τιν ιστορία-τυς έμπρο απ' τιν προλεταριακί ρεβολιύτσια τυ 1917, τότε φανερά έχι τζαρά να ντρανάς, ότι όλι ι ιστορία ίνε γιομάτι μόνο με πίκρες, απάνθροπα βάσανα κε δάκρια. Νά, για παράδιγμα, τί έλεγε το Φλεβάρι τυ 1936 στι σινεδριάσι τυ ΒΤςΙΚ (Πανροσικό κεντρικό εχτελεστικό κομιτέτ) ένας ρυκοβοντίτελιος τις κιβèρνισις τις Γιακύτικις Αφτόνομις ρεσπύμπλικας ο σιν. Γάμπισσεβ: «Ι Γιακύτια στα περαζμένα χρòνια ίδε όλο το βάρος τις κατάστασις τις απικιακίς οχράινας. Στο πσσίριμο τυ XVII εόνα (βεκ) ι ρόσι καταχτιτές χαπάτεψαν το κράι κι' ο ντόπιος κόζμος έπαθε σκλιρί απικιακί λίστεψι με μεγάλες τιμορίες (ρασπράβα). Σόρεβαν πλύσια λία (ντομπίτζα), τα δέρματα, πυ τα έλεγαν τότε «μαλακό ρύχλιαντ». Ι τσαρικο-πολιτσέισκ

εχςυςία, ι λιςτές τυ εμπορικύ καπιτάλ αντάμα με τυς γιακύτυς τοεόνος κε κυλάκυς ςκλάβοναν κε αχιέφτα έκαναν εκςπλοατάτςια τις δυλεφτάδικες μάζες τον γιακύτον, εδένκον, οντύλον (γινκαγίρον), ορραδεντλάνον (κύκτζι) κε τις άλες, μικρές εθνότιτες τις Γιακύτιας. Ο ςκοτινός άμαθος λαός, ζύςε άλιαχ παρακάτα κε μιςοπιναζμένα. Ι γορίπ πυ ίτανε ι βαςικί μάζα τυ κόςμυ, έτρογαν ςυρογάτα, το χαμπύχ τον δέντρον τις ρίζες τον φιτόν, γιά τα μιςοςαπιμένα πςάρια. Ι πίνα ίτανε παντοτινό φενόμενο (γιαδλένιε). Βαςίλεβε ι αμάθια, ι αμορφοςιά (νεβέζζεςτβο), ο αριθμός τον γραματιζμένον τέκα ςόνιςςκεν ος τα 2 προτςέντα. Στα ςπίτια ςτο ένα μιςό ζύςαν ι άνθροπι, κε ςτο άλο μιςό, όπυ βριςκόντανε τα ζόα πιχτά ύτε το χοριζότανε με γυνέα. Ο κόζμος, ας τ' αςλί-τ δεν ίκςερε-πα τι γιατρικί βοίθια. Τα βαρέα πόνυς—το τυμπερκυλιόζ, το τράχομα—έβαλαν ςτις πλατιές μάζες μπέκκο φυλέα. Ι γιακύτι βριςκόντανε πας το χάθιμό-τυς κε κάμποςες εθνότιτες πςςίρςαν τεκμίλ να χάνυντε απ' το ντυνιά. Σίμφονα με τιν απογραφί τυ 1926 έμιναν 396 νυμάτ οντύλι κε όλο όλο 17 νυμάτ τζυβάντςι.» Το ίδιο έχι τζαρά να πις κε για τυς μαρίιτςυς (το μαρίιςκι αφτόνομο όμπλαςτ βρίςκετε ςιμά ςτο Βόλγα λίγο πιο νότια απ' τιν πόλι Γόρκι) Ι μπογιάρι, ι πομέςτζικι κε ι τζινόβνικι μπέλιχςαν τα καλίτερα τόπατα κε χυλντατράιςαν τυς μαρίιτςυς ςτά όρατα κε ςτυς βάλτυς (μπολότα). Απ' τιν πίνα, απ' τυς πολύς πόνυς — τράχομα, τυμπερκυλιόζ, ζομπ — ο λαός πεθένιςςκε.

'Αλιαχ πολά μικρά πέθαναν ςτι Ροςία έμπρο απ' τι ρεβολιύτςια. Περιςότερο, παρά ςε κάθε άλι εβροπαικί χόρα. Μα ι τορινί τεριτόρια τυ Μαρίιςκι αφτόνομυ όμπλαςτ κε τότε-πα μπιλλάιβεν με τα πολά θάνατα. Ος τα 50 προτςέντα μικρά πεθένιςςκαν εδό ςτο πρότο χρόνο τυ ζίςμυ-τυς πολά απ'τα 25 προτςέντα όταν ίτανε από 1 ος τα 4 χρονόν.

Ι γέρι όταν έρχυντε ςτο νύ-τυς τα περαζμένα χρόνια, αλίθια λέγυνε:

Αν δε θα ίταν ι Οχτοβριανί ρεβολιύτςια, αν δε θα ίταν

ι μπολςεβίκι, ι μαρίιτςι τεκρίλ θα χάνονταν απ'το ντονιά.

Περνύςανε χρόνια, περνùςαν εόνες
Δεν ίχαμε ίτζ-πα κανά λυγάς δαχτ
Ζζαντάρμι κε πάνι κε κςιόνδζι ν' πυπάδς
Γιαν λίκι παντύ κινιγύςαν εμàς.
'Ν' τό ςςόμπολ, ταςςμάκ διτςòνιςςκαν μας
Μπυλιàιδαν τα ράςςες, μπυλιάιδαν τ' αμπλάτια.
Μεγάλ με μικρί όλο ίχανε πόνια;
Απ' λον τα μικρά-τυς τα χρόνια.

'Ετςι γράφανε ςτο μεγάλο-μας αρχιγό ςιν. Στάλιν λί-γιο èμπρο δυλεφτάδες τις Σοδιετικίς Μπελορύςιας ςτο μεγάλο πίιμα-γράμα-τυς, πυ το ιπόγραπςαν διο μιλιόνια άνθροπι. Πάλι γι' αφτά τα δαρέα περαζμένα χρόνια φέρυν ςτο νύ-τυς κε ι δυλεφτάδες τις Γρύζιας ςτο γράμα-τυς ςτο ςιν. Στάλιν:

Δεν ìχαμε καμιά χαρà, το χαςιδέτ δεν ίχε άκρα.
Σκοτίν ανκάλιαζεν-μας πάντα κε ςκιλìςια ίταν ι ζοί-μας
Τ' αρςόζκα òπλα τυ ντυςςμàνυ, δγάλιςςκαν το πςςί-μας.

'Ετςι ζύςανε έμπρο απ'τι Μεγάλι ςοςιαλιςτικί ρεδολιύ-τςια ι πολιάριθμι λαί τις ΕΣΣΔ.

Απ'αφτό, ότι ι κατάςταςι όλον τον εθνικοτίτον ςτιν τςαρικì Ροςία ίτανε ανταγιάνεφτα δαριά ίνε φανερò, ότι το ζίςιμο απλόγυ-τ χριάζεντον να ςκυντάι αφτές τις εθνότιτες να ζμιχτύν για να πολεμίςυνε χαρςςύ ςτον τςαριζμό. Ι κα-πιταλιςτές κε ι πομέςτζικι φοδόντανε αφτό το ζμίκςιμο κε μ' όλα τα μέτρα μαγανάιδαν να χολντατρέδυν το ένα έθνος πάνο ςτο άλο κε να ςπίρυν ανάμεςά-τυς το αιαχλάςςεφτο ντυςςμαλνίχ. Πολές χιλιάδες κε εκατοντάδες χιλιάδες δυ-λεφτάδες τον λυγάς λυγάς εθνικοτίτον χάθικαν απ'το εθνικό ντυςςμανλίχ απ'τα χέρια τον απλογνύ-τυς ταχςικόν αδερφόν. Δε μπορùμε, για παράδιγμα, να φέρυμε ςτο νύ-μας δίχος φρίκι (ύζζας) τιν αμιδέα (δζαίμνοε) ιςτρεμπλιένιε εκίνες ιις άγριες ςφαγές, πυ νιςςκινταν ςτον Κάφκαςο ςτον τςαρικό κερό, ανάμεςα ςτυς γρυζίνυς, αρμένιδες, τιύρκυς κι'

αλα έθνι. Μία μία ο κόζμος ολάκερον αρμένικον γιά τιύρκικον χοριόν κε τζαχ ραιόν σφάχκιντον κε χάνιντον όχι απ'τα χέρια τον τσαρικόν παλάτζ, μα απ'τα χέρια τον κυμπυμένον δυλεφτάδον. Χοριστά μαγανάιβαν ι ρόσι πομέστζικι, έμπορι, τζινόβνικι κε ι παπάδες να διαδόσυν (ρασπροστανίτ) τον αντισεμιτιζμό, διλαδί το ντυτσμαλίχ χαρσσύ στυς εβρέυς. Στι τσαρικὶ Ροσία, τίλογα ίνε τόρα στις φασιστικές χόρες με σικοφαντία (κλεβετά) πας τυς εβρέυς κε με τα πογρόμια μαγανάιβαν ν'αποτραβίκσυν τιν προσοχί τον δυλεφτάδον απ'το ταξικό πολέμιζμο.

Αν ίτανε-πα, ι διάδοσι τυ εθνικύ ντυσσμανλίχ, ι σκλιρί πολιτσέισκι πρεσλέντοβανια, αν ίτανε-πα το εκσαγόριζμα τις κυλακιάς, τον παπάδον, ι τσαρικί εκσυσία δε μπόρεσεν να βαστάκσι στιν ιποταγί (ποκόρνυστ) τυς δυλεφτάδες τον καταπιεζομένον εθνόν. Όχι αρέα μία εδό, μία εκί νίσσκινταν κσεγέρσις (βοστάνια) τον δυλεφτάδον-νατσιονάλον χαρσσύ στυς ρόσυς κε ντόπιυς καταπιεστὲς. Ακόμα πολά χρόνια πίσο στον Αντικάφκασο έγιναν κάμποσες εκσεγέρσις τον χοριατόν: στά 1912-13 ίτανε εκσέγερσι τον χοριατόν στιν Καχέτια, στα 1841—στι Γύρια, στα 1857—στι Μινκρέλια, κε στο 1858—στιν Ιμερέτια. Ι εκσεγὲρσις τον χοριατόν στον Κάφκασο κε ίστερα όχι μία νίσσκινταν στυς λυγάς-λυγάς τόπυς κε στο λυγυς λυγάς κερό. Τίτκες εκσεγέρσις ίτανε όχι λίγες κε σε άλα εθνικά ραιόν τις Ροσίας. Για παράδιγμα, στι Μεσέα Ασία στα 1898 έγινε εκσεγὲρισι στο τοτινό Φεργάνικο όμπλαστ, στα 1910—στο Κατά-Κυργάν, στο 1916 ι εκσέγερσι χαπάτεψε σκεδὸν (ποτζτὶ) όλι τι Μεσὲα-Ασία. Κσέρυμε ακόμα, ότι στιν περίοδο τις ρεβολιύτσιας τυ 1905-1907 ι εθνικές οκράινες τις Ροσίας ὲπερναν μεγάλο μέρος στο κίνιμα. Στα 1907 ο αντιβασιλιάς στον Κάφκασο, ο γραφ Βοροντσόφ-Ντασσκόφ έδογε χαμπάρ στὸ τσάρο, ότι εκί το επαναστατικό κίνιμα, πίρε διαστάσις (ραζμέρι), πυ «ίνε φοβερές για το κράτος». Ένα κομάτι τις γυμπέρνιας τις Τιφλίδας κι' όλι ι γυμπέρνια τις Κυταίδας, γράφκεντον ς' αφτό το χαμπάρ, «ανκάλιαστικαν απ' τις ταραχές (βολνένια) τυ χοριάτικυ κόζμυ πυ

περνύςαν με πογρόμια τον μπιτζανέον τον πομέςτζικον, με άρνιςι (οτκάζ) τον χοριατόν να πλυγαρίςυν τα ποδίνοςτι, με μι αναγνόριςι τις χοριάτικις εκςυςίας-τυς, με διέο χαπάτεμο τον ατομικόν τόπατον, με μαζικό κὸπςιμο στα κρατικά κε ατομικά (τζάςτνιε) όρατα· στο Τμπιλίςι (Τιφλίδα), στο Βακύ κε ς' άλες, πόλις τυ κράι (τυ Κάφκαςυ) ςκεδόν κάθε μέρα νίςςκινταν ζαμπαςτόφκες τον εργατόν όλον τον προφέςιον τζαχ ος τις σπιτί γιαλτζάδες αντάμα...»

Ελμπέτ, όλες αφτές τις εκςεγέρςις ι τςαρικί κιδέρνιςι ςκιλιρά τις νταγατράιδε. Νά τί έγραφε κανά 70 χρόνια πίςο ο τςαρικός γενεράλος Ερμόλοφ για το νταγατράιμο τις εκςέγερςις στι Γρύζια: «Νταγατράιςαν κε έκαπςαν τα εκςεγερμένα χοριά, τα μπαχτζάιδα κε τις σταφιλέες-τυς τις έκοπςαν τζαχ

Πός τιμόριςε ι αφτοχρατορία τυς στασιαςτές στι Μεςέα-Αςία στα 1916.

ος' τα αρζὲις-τυς κε ίςτερα από πολά χρόνια δε θα έρτυν ι προδότες (ιζμένικι) ςτιν εμπιρνί-τυς κατάςταςι! Το τεχμίλ γαριπλάιμο θα ίνε το βαςάνιζμά-τυς». Έτςι χάνανε τυς εκςεγερμένυς ι τςαρικί γενεράλι κε ςτι Μεςέα Αςία, έτςι τυς έφταγαν κε ςτυς άλυς τόπυς.

Γιατί όλες αφτές ι εκςεγέρςις τον δυλεφτάδον ςτα εθνικά ραιόν μπίτεβαν με ίτα (ποραζζὲνιε); Γιατί ίτανε ντυςςμανλὶχ ανάμεςα ςτις εθνικὸτιτες, ι δινάμις ίτανε κοματιαζμένες κε δεν ίτανε ένα ενιέο ρεβολιυτςιόνι ρυκοβὸτςτβο. Κε νά, ὸταν ςτι ςοςιαλιςτικί ρεβολιύτςια τυ 1917 ὸλι ι καταπιεζόμενι λαί αντάμα κε κάτο απ'το ρυκοβότςτβο τυ επαναςτατικύ ροςικύ προλεταριάτυ με επικεφαλίς τι μαχιτικί μπολςεβίκικι πάρτια τυ Λένιν—Στάλιν έζμιχςαν τις δινάμις-τυς, τότε νίκιςαν. Πὶρανε τιν τζαρά λέφτερα να χτίςυνε το κενὺριο, χαρὺμενο ζίςιμό-τυς.

Ι ΣΟΒΙΕΤΙΚΙ ΕΚΣΥΣΙΑ ΔΙΜΙΥΡΓΙΣΕ ΤΟ ΑΓΙΑΧΤΑΣΣΛΙΧ ΚΕ ΤΟ ΤΖΙΤΖΑΚΙΖΜΟ ΤΟΝ ΛΑΟΝ ΤΙΣ ΕΣΣΔ

«Τον Οχτόβρι τυ 1917, όταν κςετιλίχτικε ς' εμάς ι μεγάλι προλεταριακί ρεβολιύτςια, όταν νκρεμίςαμε τον τςάρο, τυς πομέςτζικυς κε τυς καπιταλιςτές, ο μεγάλος Λένιν, ο δάςκαλός-μας, ο πατèρας-μας κε πεδαγογός-μας, ίπε, ότι από τόρα δεν πρέπι να ίνε νε κιρίαρχι, νε ιποταγμένι λαί, ότι ι λαί πρέπι να ίνε ένα κε λέφτερι. Μ' αφτό παράχοςε στο μυρμòρ τιν παλιά τςαρικί, μπυρζυαζικί πολιτικί κε κίριξςε τιν κενύρια, μπολςεβίκικι πολιτική—τιν πολιτικί τυ αγιαχτα-ςςλίχ τιν πολιτικί τις αδερφοςίνις ανάμεςα στυς λαύς τις χόρας-μας».

'Ετςι έλεγε ο ςιν. Στάλιν το Δεκέμβρι τυ 1935 στι ςίςκεπςι τον εμπρολάτον κολχόζνικον κε κολχόζνιτςον τυ Τατζικιςτάν κε τυ Τυρκμενιςτάν μαζί με τυς ρυκοβοντίτελιυς τις πάρτιας κε τις κιβέρνιςις.

Ι Σοβιετικί εκςυςία απ'τις πρòτες μέρες τίλογα ίταν άρχιςε αλιθινά να πραγματοπιί τι λενινιςτικο-ςταλινικί εθνική πολιτική. Οτ' ίτανε το μπαςςχαρεφτίρκο κε δινατό ρυκοβόντ-στβο τις μπολςεβίκικίς-μας πάρτιας, μπορέςαμε αντίς καθιςτε-ριμένι, καταπιεζόμενι γαρìπκι κε εθνικά νταγλιμèνι χόρα να διμιυργίςυμε αν το πύμε με τα λόγια τυ ςιν. Στάλιν, «αφτί τιν όμορφι οργάνοςι τις ςινεργαςίας (ςοτρύντνιτζεςτβα) τον λαόν, πυ λέγετε 'Ενοςι τον Σοβιετικόν Σοςιαλιςτικόν Ρεςπύ-μπλικον κε πυ ίνε το ζοντανό προόμπραζ τις ένοςις τον λαόν ς' ενιέο ντυνιάτικο νικοκιριό στον έμπρο κερό».

Για να γίνονε τεχμίλ ιςόνομες με τυς ρόςυς για τις εθνικές ρεςπύμπλικες κε τα όμπλαςτ δεν έςοναν μόνο τα πολιτικά υκύμια. Χριάζεντον να τυς δόκυμε τζαρά ν' αναπτίκςυνε το νικοχιριό-τυς ςτιν πόλι κε ςτο χοριό, τιν εθνικί-τυς κυλτύρα, να διμιυργίςυμε τα κάδρα-τυς. 'Αμαν απ'τα πρότα χρόνια τις ρεβολιύτςιας όλα αφτά δεν ίχε τζαρά να τα κάνυμε. Μα όταν μπίτεπςε το εμφίλιο (γραζζτάνςκι) ντυκύςς, όταν ίχαμε τιν τζαρά ν' αρχίςυμε το νικοχιριάτικο χτίςιμο, ι κομυνιςτικί-μας πάρτια ςτο δοδέκατό-τις ςινέδριο τον Απρίλι τυ 1923 πίρε πάνο ςτο ντοκλάτ τυ ςιντρόφυ Στάλιν τιν απόφαςι απ' όλες τις μαρέες να κάνυμε γιαρτίμ τυς λέφτερυς λαύς να χτίςυνε το ςοςιαλιςτικό-τυς νικοχιριό κε τιν κυλτύρα. Ο ςίντροφος Στάλιν έδοκε τεχμίλ ςοςτές κε φανερές υκαζάνιες, τί πρέπι να κάνυμε έτςι, όςτε να εχτελέςυμε τις αποφάςις τις πάρτιας. Αφτές ι υκαζάνιες τυ ςιν. Στάλιν ίτανε τίτκες: π ρ ό τ ο, να διμιυργίςυμε (ςοζτότ) τι ςοςιαλιςτικί βιομιχανία, πυ να ίνε βάςι για το ζμίκςιμο τον χοριατόν λόρια ςτιν εργατικί τάκςι· δ έ φ τ ε ρ ο, να ςικόςυμε το χοριάτικο νικοχιριό· τ ρ ί τ ο, να κοοπερατιβοπιίςυμε τις πλατιές μάζες τον χοριατόν κε κυςτάρον· τ έ τ α ρ τ ο να κάνυμε τα Σοβιέτ καρδιακά κε να ίνε γρικύμενα για τις δυλεφτάδικες μάζες, μ' άλα λόγια, να καθίςυμε εκί ντόπιυς ανθρόπυς κε να περάςυμε τι δυλιά αφτόν τον Σοβιέτ, ςτι ντόπια, καρδιακί γλόςα· π έ μ τ ο, ν' αναπτίκςυμε τιν εθνικί κυλτύρα, διλαδί να χτίςυμε εθνικά ςκολιά, θέατρα, κλυμπ, κύρςα υνιβερςιτέτα.

Ας δύμε τόρα πας τα χοριςτά παραδίγματα, πός εχτελέςτικε αφτό το ςταλινικό πρόγραμα. Ας πάρυμε ςιφτέ τις ρεςπύμπλικες τις Μεςέάς Αςίας—το Υζμπεκιςτάν τιν Τυρκμένια κε το Τατζζικιςτάν. Αφτές ίταν ι λον καθιςτεριμένες απ'όλες τις ενοςιακές ρεςπύμπλικες (κε ενοςιακές ρεςπύμπλικες έχυμε τόρα εφτά: 1) ι ΡΣΦΣΡ, διλαδί τι Ροςικί Σοςιαλιςτικί Φεντερατίβνι Σοβιετικί Ρεςπύμπλικα, 2) τιν Υκρανία, 3) τιν Αντικαφκαςιανί Σοςιαλιςτικί Φεντερατίβνι Ρεςπύμπλικα όπυ μπένυν ι Αρμένια, Γρύζια κε το Αζερμπαιτζζάν,

4) τι Μπελορύςια, 5) το Υζμπεκιςτάν, 6) τιν Τυρκμένια κε 7) το Τατζικιςτάν).

Στον κερό τυ πρότυ κε τυ δέφτερυ πεντάχρονυ αφτές ι τρις ρεςπύμπλικες τόςο αναπτίχτικαν χάλις τίλογα πέραςαν τι ςτράτα κάμποςον δεκάδον κε εκατοντάδον χρόνον.

Σ' αφτές τις ρεςπύμπλικες έμπρο απ'τι ρεβολιύτςια δεν ίταν κανά λυγάς βιομιχανία-πα. Κε ςτον κερό τις Σοβιετικίς εχςυςίας απ' όλα πολά ςτον κερό τυ πρότυ κε τυ δέφτερυ πεντάχρονυ ςτο Υζμπεκιςτάν, ςτιν Τυρκμένια κε ςτο Τατζζικιςτάν έχτιςαν πολές φάμπρικες, εργοςτάςια, ιλεχτροςτάντςιες κε αρδεφτικές ενκαταςτάςις (οραςίτελνιε ςοορυζζένια). Το Ταςςκέντ (ι ςτολίτςα τυ Υζμπεκιςτάν) πυ έμπρο ίτανε τόπος όπυ ςορέφκινταν ι τςαρικί τζινόβνικι, ζζαντάρμι κε γενεράλι, τόρα ίντυν μεγάλι βιομιχανικί πόλι με μιςό μιλιόν κόζμο. Εκί ίνε μεγάλο τεκςτίλνι κομπινάτ, ένα μεγάλο εργοςτάςιο χοριατικο-νικοκιριάτικις μιχανυργίας κι' άλες βιομιχανικές πρετπριάτιες. Στιν πόλι Φεργάν (κι'αφτί ίνε ςτο Υζμπεκιςτάν) ίνε χλοπτζατο-μπυμάζζνι, μεταχςοκλοςτικές, παμπακί κε άλες φάμπρικες. Στο Υζμπεκιςτάν, τίλογα κε ςτις άλες ρεςπύμπλικες τις Μεςέας Αςίας άλιαχ αναπτίχτικε ι φαιματικί βιομιχανία.

Το Τατζικιςτάν, πύιο έμπρο απ' τι ρεβολιύτςια ίτανε βότζινα τυ εμίρι τις Μπυχάρας κε πύιο καμιά-πα δεν ίχε καμιά μικρί φάμπρικά-πα, τόρα έχι πολές μεγάλες φάμπρικες κε εργοςτάςια, για παράδιγμα, το εργοςτάςιο πυ κάνι δέρμα, μεταχςοκλοςτικές φάμπρικες, εργοςτάςιο για εθέρια λάδια κε άλα. Διμιυργίςαμε άλιαχ μεγάλο ιριγατςιόνι χτίςιμο το Βαχςςςτρόι (απ' το όνομα τυ ποταμιύ Βαχςς). Αφτό το αρδεφτικό ςίςτιμα θα μπορέςι ν' αρδέπςι 67 χιλιάδες εχτάρια τόπο.

Στιν Τυρκμένια ίνε άλιαχ μεγάλα ζαπάς κυκύρτ, μιραμπιλίτ κε άλα φιςικά πλύτι, πυ έχυν ντυνιάτικι ςιμαςία. Γι' αφτό εκί λον πολά χςετιλίχτικε τέτια βιομιχανία, πυ θα ιςςλιτραίςι αφτά τα πλύτι. Για παράδιγμα ςτιν πυςτίνια Καρά—Κυμ χτίςαμε εργοςτάςιο κυκύρτ, ςτο Καρα—Μπυ-

γάζ—εργοστάσιο για το ιςςλιτράιμο τυ μιραμπιλίτι κ.τ.λ. Στιν Τυρκμένια χραν χαντάρ αναπτίςετε ι διομιχανία τυ νεφτιύ.

Μεγάλες επιτιχίες κέρδιςαν ρεςπύμπλικες τις Μεςέας Αςίας κε ςτο χοριάτικο νικοκιριό. Πάνο ςτι βάςι τις κολεχτιβιζάτςιας, πυ έςοςε ςε κάμποςα ραιόν ςτα 95 προτςέντα κε πάνο ςτι βάςι τις κενύριας τελιοπιμένις (υςοβερςςένςτβοβανι) τεχνικίς, ι αδερφικές-μας ρεςπύμπλικες—το Υζμπεκιςτάν κε το Τατζζικιςτάν έγιναν ι κιριότερι βάςι για τον εφοδιαζμό (ςναμπζζένιε) όλις τις χόρας με παμπάκι. Το Υζμπεκιςτάν ςτα 1935 έδοςε πολά από 61 μιλιόνια πύτια παμπάκι ςιρέτς. Χραν χαντάρ μεγάλοςε τιν παραγογί τυ παμπακιύ κε το Τατζικιςτάν, λον πολά τιν παραγογί τυ εγιπτιακύ παμπακιύ καλίς πιότιτας. Το Τατζζικιςτάν για παράδιγμα, ςτα 1935 τίτκο παμπάκι έδοςε κανά μιλιόν πύτια. Μεγάλες επιτιχίες το Τατζζικιςτάν, Υζμπεκιςτάν κε ι Τυρκμένια κέρδιςαν κε ςτιν ανάπτιξι τις χτινοτροφίας. Στο Τατζζικιςτάν, για παράδιγμα, ςτα 1935 τα μεγάλα κερατοφόρα ζόα όςεπςαν κατά $12^1/_2$ προτςέντα, τα μικρὰ ζόα—κατά 43 προτςέντα, τα ςςιρίδα—κατὰ $52^1/_2$ προτςέντα, τ' άλογα—κατά 11 προτςέντα, τα καμίλια—κατά $15^1/_2$ προτςέντα.

Για τις ρεςπύμπλικες τις Μεςέας Αςίας χοριςτί ςιμαςία ςτιν ανάπτιξι τυ νικοκιριὺ κε τις κυλτύρας έχυνε ι δρόμι τις ςινκινονίας. 'Εμπρο απ'τι ρεβολιύτςια αφτές ὶταν ςχεδόν χοριζμένα ραιὸνια απ' όλο το ντυνιά κε ανάμεςάτυς. Κε ςτον κερό τις Σοβιετικίς εχςυςίας εκί βάλαμε κάμποςες χιλιάδες χιλιόμετρα πέτρινι ςτράτα, γρυντοβί κε ςιδεροδρόμυς. Στο Τατζικιςτὰν τόςο αδίνατα ίτανε αναπτιγμένες ι ςτράτες τις ςινκινονίας (ςοοπςτζένια), όςτε μόνο ςτα 1930 έςοςαν το ςιδερόδρομο ος το Σταλιναμπὰντ—τι ςτολίτςα αφτίς τις ρεςπύμπλικας.

Τεκμίλ μιθὸδικα (ςκάζοτζνο) όςεπςε ι γραματοςίνι κε ι γενικί κυλτύρα όλον τον εθνικόν-μας ρεςπύμπλικον κε χοριςτά τυ Υζμπεκιςτάν, τις Τυρκμένιας κε τυ Τατζικιςτάν. 'Εμπρο απ' τι ρεβολιύτςια ο ντόπιος κόζμος αφτόν τον

ρεςπύμπλικον ςχεδόν όλος-πα ίταν αγράματος. Ανάμεςα ςτυς υζμπὲκυς κε τυρκμένυς ίτανε ένα-διο προτςέντα γραματιζμένι, κε ανάμεςα ςτυς τατζζίκυς όλο-όλο μιςὸ προτςέντο.

Κε τὸρα ι γραματοςίνι εχί όςεπςε τόςο, όςτε ςτο λον ςιμότερο κερό δε θα· ίνε κανίς αγράματός-πα. Χτίςτικαν πολά εθνικά αρχικά, μεςὲα κε ανότερα ςχολιά, πολὰ κλυμπ κε θέατρα.

'Ολι ι χόρα-μας, πυ ίταν έμπρο κςαπλομένι κε βαριζμένι ςτο πάτο, ίςτερα απ'τι ρεβολιύτςια ιςόθικε κε τραβίχτικε ςτο φος, ςτον ίλιο. Ι εθνότιτες πυ ζύςαν ςτο παντοτινό γαριπλὶχ, ςτι ςκυτνία κε τι διςιδεμονία (ςυεβέριε), τζαχ ίςτερα, ίδανε τον απλόγυτυς, έμαθαν τις δινάμις-τυς κε με το κι' άλο μεγάλο αδερφικό γιαρντ μ τον ρὸςον εργατόν κε χοριατόν ὰρχιςαν να χτίζυν το κενύριο, κυλτύρνικο, ςοςιαλιςτικό ζίςιμο.

Ας πὰρυμε το ζίτιμα για τις γινέκες. Στον καπιταλιζμό ι γινέκες ίνε κατοπιεζμένες κε τις κάνυν εκςπλοτάτςια, κι' άλο πολά, παρά τυς άντρες. Κε· ςε τέτιες χόρες τις Ανατολίς ςαν τις Ινδίες, το Κιτάι; τι Γιαπονία, ι γινέκα βρίςκετε ςε κατάςταςι ςκλάβας, πυ με το ιςςτάχ τυ άντρα-τις έχι τζαρά όχι μόνο να τιν κάνυν εκςπλοατάτςια, μα κε να τιν πυλίςυν. Σε τέτια κατάςταςι έμπρο απ'τι ρεβολιύτςια βριςκόντανε κε ι γινὲκες τυ Υζμπεκιςτάν, τις Τυρκμένιας, τυ Τατζικιςτάν κε τον άλον-μας ςοβιετικόν εθνικὸν ρεςπύμπλικον κε όμπλαςτ. Μα τώρα ι γινέκες ς' όλι τι Σοβιετικί 'Ενοςι ίνε τεκμίλ ιςόνομες με τυς άντρες. Αφτές πέρνυν το ίδιο μὲρος ς' όλο το κρατικό κε νικοχιριάτικο-κυλτύρνικο χτίςιμο. Αφτό ίχε τζαρά να το ντρανύμε απ'τις ςιςκέψεις, πυ τις πέραζαν ι ρυκοβοντίτελι τις πάρτιας κε τις κιβέρνιςις με τυς εμπρολάτες ανθρόπυς τον εθνικὸν ρεςπύμπλικον. Εδό πρέπι να φέρυμε ςτο νύ-μας το δοδεκάχρονο τατζίκικο κορίτςι πιονέρκα Μαμλιακάτ Νάχάνγοβα, πυ για τι ςταχανοβκί δυλιά-τις ςτο ςόρεμο τυ παμπακιύ πίρε το παράςιμο (όρντεν) τυ Λένιν. Το όριμα

το λαύ για το καλίτερο χαρύμενο ζίςιμο δάλςιν ς' όλι-μας
τι μεγάλι πατρίδα.

'Ετςι, όπος κε ι ρεςπύμπλικες τις Μεςέας Αςίας,
άλιαχ μεγάλες επιτιχίες ς' όλυς τυς κλάδυς τυ ςοςιαλιςτικύ
χτίςιμυ έχυνε κε ι ρεςπύμπλικες τυ Αντικάφκαςυ—το Αζερ-
μπαιτζάν, ι Αρμενία κε ι Γρύζια.

Αφτές ι ρεςπύμπλικες, πυ ίνε ακόμα ζμιγμένες (ος τιν
επιχίροςι τις κενύργιας κονςτιτύτςιας τις ΕΣΣΔ) ςτιν Αντι-
καφκαςιανὶ φεντεράτςια, για τις χοριςτές επιτιχίες ςτο χοριά-
τικο νικοκιριό κε ςτι βιομιχανία βραβέφτικαν με το παράςιμο
το Λένιν.

Ι Σοβιετικί εξυςία διμιύργιςε ςτις ρεςπύμπλικες τυ
Αντικάφκαςυ άλιαχ δινατί βιομιχανία. Χαρςςύ ςτα περαζμένα
χρόνια άλιαχ όςεπςε ι βιομιχανία τυ νεφτιύ ςτο Αζερμπαι-
τζζάν, όςεπςε ι βιομιχανία τυ μάργανετς, τυ χάρβυνυ, τις
γορνορυντάς κε ι άλι κλάδι τις βιομιχανίας ςτι Γρύζια. Υςτρα-
έφταν μεγάλες πρεντπριάτιες τις χιμικίς κε μπαχιρίτκις
βιομιχανίας ςτιν Αρμενία. Χτίςτικαν δινατές ιλεχτροςτάντςιες
για παράδιγμα, ςαν το Ριονγές ςτι Γρύζια κε το Ντζοραγές
ςτιν Αρμενία. Μεγάλες ίνε κε ι νίκες τον Αντικαφκαςιανόν

ρεςπύμπλικον ςτιν ανάπτιχςι τυ χοριάτικυ νικοκιριύ. Κα 80% τον χοριάτικον νικοκιριόν τυ Αντικάφκαςυ ίνε κολεχτιβοπιιμένα. Οτ' πὲραςε αφτί ι κολεχτιβιζάτςια κε ιςςλετραίςανε τιν κενύρια τεχνικί ςτον Αντικάφκαςο, δινατά αναπτίχτικαν ι ςπετςιάλνι κε τεχνικές κυλτύρες—παμπάκι, τζάι, πορτοκὰλια, μανταρίνια, ςταφίλια, τυτύν. Ι πλαντάτςιες τυ τζὰι, για παράδιγμα, πιάνυν τόρα κανά 40 χιλιάδες εκτάρια τόπο. Στα 1934 ςόρεπςαν 50 μιλιόνια μανταρίνια, κε ςτα 1935—ὰρταχ 60 μιλιόνια.

Στο λικβιντὰριζμα τις αγραματοςίνις κε ςτο ςίκομα τις κυλτύρας ι Αντικαφκαςιανές ρεςπύμπλικες κυτζιρέφταν έμπρο τόςο, όςτε ςτάθαν μπαραμπάρ με τα εμπρολάτικα ρύςικα ραιόν τις χόρας-μας.

Ι κομυνιςτικὶ πάρτια κε ι Σοβιετικί εκςυςία διμιύργιςαν το μπέκκο αγιαχταςςλίχ ανάμεςα ς' όλυς τυς λαύς τυ Αντικάφκαςυ. Μπαρόχ ςτον τςαρικό κερό εκί ίτανε το λον φοβερό εθνικό ντυςςμανλίχ. Πυθενά-πα αφτό το εθνικό ντυςςμανλίχ δεν ίτανε τόςο μεγάλο, τίλογα ίτανε ςτον Αντικάφκαςο.

Τεκμίλ χοριςτί ανάπτιχςι ςτι δίναμί-τις πίρε ι Σοβιετικί Υκρανία. Αφτί πιὰνι ένα απ'τυς λον βαςικύς τόπυς ςτο κυλτυρνικο-νικοκιριάτικο κε πολιτικό ζίςιμο τις 'Ενοςίς-μας. Για να γρικίςυμε φανερά τα πλύτι κε τιν δίναμι τις Υκρανίας, ας φέρυμε κάμποςες τςὶφρες.

Νά, για παράδιγμα, το Δονμπάς, πυ μπένι ςτο ςοςτάβ τις Υκρανίας έδοςε ςτι χόρα ςτα 1935—60 μιλιόνια τόνυς κάρβυνο. Κε μπαρόχ το κάρβυνο ίνε το βαςικό γιαχάρ για τι βιομιχανία. Τα μεταλυργικά εργοςτὰςια τις Υκρανιας ίνε απ' τα λον μεγάλα ςτο ντυνιὰ. Αφτά τα εργοςτάςια ςτα 1935 έλιοςαν ςκεδόν κατά ένα μιλιόν τόνυς τζυγύν πολά, παρά όλα τα εργοςτὰςια τις Τζεχοςλοβακίας, Γαλίας, Πολονίας κε Ιταλίας, μαζί παρμένα. Αφτὸ έχι τζαρά να πις κε για το λιόςιμο τυ ατςαλιύ. Τα εργοςτάςια τις Υκρανίας ςτα 1935 δόκαν ςκεδόν κατὰ $1^1/_2$ μιλιόν τόνυς ατςάλι περιςότερο, χαρςςύ ςτα εργοςτάςια τις Γιαπονίας. Αντὰμα μ'

αφτό πρέπι να έχυμε στο νὺ-μας, ότι ι Γιαπονία μετρισσκάτε βιομιχανικά αναπτιγμένι χόρα. Κε στιν Υκρανία χτίστεν ι λον μεγάλι ιλεχτροστὰντσια—το Δνεπρογές.

Το αγροτικό νικοκιριό τις Σοβιετικίς Υκρανίας πιάνι ένα απ'τυς πρότυς τόπυς στιν 'Ενοσι. Σχεδόν όλα τα νικοκιριά τον δυλεφτάδον χοριατόν εκί ίνε κολεχτιβοπιμένα κε πλατιά ισσλιτρέβυνε τα τράκτορ, τα κομπάιν κε τις άλες χοριατικονικοκιριάτικες μιχανές. Ι Υκρανία δύι στι χόρα πολά ζαιρέ. Στα 1935 σόρεπσε περισότερο από ένα μιλιάρντ πύτια ζαιρέ. Κε τα λον πολὰ τζακυντύρια ζάχαρις τα δὺι πάλι ι Υκρανία. Στα 1935 στιν Υκρανία ίτανε χραν χαντάρ όσιμο κε στι χτινοτροφία, κατά 200 χιλ. κεφάλια υστραέφταν τα χτινά κε κατά 110 χιλ. τα βόιδα. Ακόμα πολά υστραέφταν τα πρόβατα κε τα τραγία. Τα σσιρίδα υστραέφταν σχεδόν κατά 60 προτσέντα. Τ'άλογα υστραέφταν κατά 93 χιλιάδες.

Αντάμα με το όσιμο τυ λαικύ νικοκιριύ τις Σοβιετικίς Υκρανίας υσέβι τζὰλκα κε το κυλτύρνικο πσέλος-τις. Στο λικβιντάριζμα τις αγραματοσινις, στον αριθμό τον σκολιόν, ονιβερσιτέτον, κλυμπ, βιβλιοθικόν, θεάτρον κε στον αριθμό τον υτζρεζζντένιον τις ιγιονομίας ι Υκρανία πάι στις λον πρότες γράδες.

Λέι αλίθια ο πρόεδρος τυ Σοβιὲτ τον λαικόν κομισάρον τις Υκρανιας ο σιν. Λιύμπτζενκο, όταν λέι: «Στι Σοβιετικί Υκρανὶα, σίντροφι, το ζίσιμο ίντυν καλίτερο, το ζίσιμο ίντυν κι' άλο σσένκο. Νά γιατί ο ροντονατζάλνικος τυ σταχανοβικύ κινίματος ίντυν το Δονμπάς, πυ έδοσε τον Σταχάνοφ. Νά γιατί ο Κριβονός—ο ινιτσιάτορας τυ σταχανοβικύ κινίματος στο τράνσπορτ ινε προλετάριος τον σιδεροδρόμον τις Υκρανίας. Ο Σταχάνοφ, ο Κριβονός, ι Μαρία Ντὲμτζενκο, ι Χρίστα Μπάιντιτζ, ι Αντροστζύκ, ι Γνατένκο κε ι άλι σταχανοβικί τις βιομιχανίας, τον κολχόζικον κε σοβχόζικον τζολιόν ίνε αλιθινί γιι κε κόρες τυ χυτχαραιμένυ Υκρανικύ λαύ».

Πλύσιο κε χαρύμενο ίντυν το ζίσιμο κε στι Σοβιετικί Μπελορύσια. Ζερ έχι τζαρά να το βάλις χαρσσύ χαρσσύ με

τι χυμςςύδικι Διτικί Μπελορύςια πυ βρίςκετε κάτο απ'το ζιγό τον πολονόν πάνον κε καπιταλιςτόν;! Ι χοριάτες τις Σοβιετικίς Μπελορύςιας, πυ ίνε ζμιγμένι κατά 86 προτςέντα στα κολχόζια, κάθε χρόνο πλατένυν το νικοκιριό-τυς κε νίςςκυνε έφπορι (ζαζζίτοτζνιε). Κε γιανας̧σά-τυς—όκςο απ'τι ςοβιετικί γρανίτςα τα αδέρφια-τυς ζύνε ςε ζιτιλιανία κε πίνα.

Πάνο ςτα πλατιά κολχόζικα τζόλια τις Σοβιετικίς Μπελορύςιας υςέβυνε κε χαρύμενα ςςυρίζυν τα χοράφια, το κανάβι κε το ςχυλί. Το φλιυρίτκο μπελορύςικο ςχυλί πιγένι στις ςχυλοκλοςτικές φάμπρικες τις ένοςις κε ςτο έκςπορτ. Σχυλί ςτα 1936 έςπιραν 243 χιλιάδες εκτάρια, ςτον κερό, πυ έμπρο απ'τι ρεβολιύτςια—ςτα 1916—ςπέρνιςςκαν μόνο 94 χιλιάδες εκτάρια.

'Εμπρο απ'τι ρεβολιύτςια ι χοριάτες τις Μπελορύςιας, τίλογα κε ι χοριάτις όλις τις Ροςίας ζγάλναν τον τόπο με το κςιλίτικο αλέτρι κε τι μοτίγα. Μα τόρα ςτα τζόλια μόνο τις Μπελορύςιας δυλέβυνε πολά από 6 χιλιάδες τράκτορ, 120 κομπάιν κε εκατοντάδες φορτιγά αφτοκίνιτα.

'Αλιαχ βαςικές επιτιχίες κέρδιςε ι Μπελορύςια, τίλογα κε όλι ι 'Ενοςι, ςτιν ανάπτιχςι τις βιομιχανίας. Στα 1936 όλι ι βιομιχανία τις Μπελορύςιας θα βγάλι προντύκτςια για εκςακόςια τριάντα οχτὸ μιλιόνια ρύβλια.

Ι γραματοςίνι κε ι κυλτύρα τυ κόζμυ τις Σοβιετικίς Μπελορύςιας ςτέκυντε ςτο πςέλος τον εμπρολάτικον ραιόν τις χόρας-μας. Τίλογα κε ςτις άλες εθνικές ρεςπύμπλικες κε όμπλαςτ, ςτι Μπελορύςια μαθένυν ςτι καρδιακί-τυς γλόςα όχι μόνο όλα τα μικρά, μα κε άλιαχ πολί μεγάλι-πα. Μόνο τ'ανότερα ςχολιά ςτι Μπελορύςια ίνε 18, διλαδί, πολά απ'το ότι ίταν ς'όλι τι Ροςία έμπρο απ'τι ρεβολιύτςια.

Ι Σοβιετικί Μπελορύςια με τις προςπάθιες (υςίλι!) τον εργατόν κε χοριατόν κάτο απ'το ρυκοβόντςτβο τις κομυνιςτικίς πάρτιας ίντυν νεπριςτύπνι κρέποςτ τις Ένοςις ςτι διτικί γρανίτςα. Κάθε δυλεφτίς τις Σοβιετικίς Μπελορύςιας, τίλογα κε τις Σοβιετικίς Υκρανίας,—ίνε απεριόριςτα

(μπεζαβέτνο) δυγμένος στιν πατρίδα-τυ, ίνε φρυρός στις διτικές γρανίτςες τις ΕΣΣΔ.

Ας σταθύμε ακόμα πας τις κάμποσες αφτόνομες εθνικές ρεςπύμπλικες κε όμπλαςτ πυ ίνε στο σοςτάβ τις ΡΣΦΣΡ. Ι πολές-τυς έμπρο απ'τι ρεβολιύτςια δεν ίχανε κανά λυγάς βιομιχανία κανά λυγὰς εθνική κυλτύρα-πα. Οτ' ίντυν ι διχτατορία τυ προλεταριάτυ τόρα όλες ι αφτόνομες ρεςπύμπλικες κε τα όμπλαςτ τζάλκα αναπτίςυντε κε απο καθιςτεριμένες νίςςκυνε εμπρολάτικες.

Ας πάρυμε τι Μπυριατο-Μογκόλικι αφτόνομι ρεςπύμπλικα. Εκί έχτιςαν εργοςτάςια πυ κάνυν μιχανές, λιόνυν σίδερο, κὰνυν δέρμα, κονςέρβες, ιςάζυν παροβόζια κε βαγόνια, πριονίζυν κςίλα κ. τ. λ.

Έχτιςαν ιλεχτροςτάντςια στι ςτολίτςα τις ρεςπύμπλικας Υλάν-Υντέ. Φοςερό παράδιγμα τυ νικοκιριάτικυ κε κυλτύρνικυ όςιμυ τον βόριον εθνικόν ραιόν ίνε ι Γιακύτια. Σ'αφτί τι ρεςπύμπλικα το λον βαςικό τὸπο τον πιάνι ι φλιυρίτικι βιομιχανία, πυ τίλογα το κςέρυμε, έχι άλιαχ μεγὰλι ςιμαςία για ὸλι τι χόρα.

Στα στερνά χρόνια ι Γιακύτια ανάπτικςε δινατά κε το χοριάτικο τις νικοκιριό. Στα 1928 ι Γιακύτια ίχε 26 χιλιάδες τόπο για ςπέρνιμο, μα στα 1935 ίχε πολά από 90 χιλιάδες εκτάρια. Τι Γιακυτία, πυ ίτανε στον κερὸ τυ τςάρυ τόπος για τιν κάτοργα κε τι ςίλκα, ι Σοβιετική εκςυςία τιν έκανε μια απ'τις τζιτζακιαζμένες ρεςπύμπλικες, όπυ ο χυτχαραιμὲνος λαός χτίζι το κενύριο-τύ ςοςιαλιςτικό ζίςιμο.

Ας πάρυμε ακόμα κε το Μπιρομπιτζζάν—το γιάςςκο εβρέικο αφτόνομο όμπλαςτ, πυ βρίςκετε στι μακρινί Ανατολί. Στον κερό τυ τςάρυ καταπιέζανε τυς εβρέυς λυγάς-λυγάς. Δεν τυς άφιναν τζαχ να δυλέβυν κε στο χοριάτικο νικοκιριό. Κε στις πόλις έφταγαν ογρανιτζένιες για τυς δυλεφτάδες εβρὲυς τυς χάραζαν τόπο όπυ μπόρναν να ίνε πάντα, αφτό ςιμένι, ότι τυς αφίνιςςκαν να ζύνε μόνο σε κάμποσες, πόλις, μα όχι εκί όπυ μπόρναν αφτί να σταθύν κι'αλό

καλά κε να δυλέβυν. Γι'αφτό ι φτόχια τον δυλεφτάδον εβρέον ίτανε απερίγραφτι. Το Μάι 1934 με τιν απόφασι τις κιβέρνισίς-μας έκαναν το Εβρέικο αφτόνομο όμπλαστ, στιν τεριτόρια τυ οπίυ στα 1928 πέρασαν να ζύνε πολί δυλεφτάδες εβρέι. Τόρα αφτό το όμπλαστ έχι άρτα το δικό-τυ αναπτιγμένο χοριάτικο νικοκιριό, έχι βιομιχανία, έχι τα δικά-τυ σχολιά, θέατρο κε εφιμερίδες.

Πολές μικρές εθνότιτες τις ΕΣΣΔ, για πύιες έμπρο κανὶς καμία-πα τίποτες δεν ὶκσε κε δεν έγραπσε, ίστερα απ'τιν Οχτοβριανί ρεβολιύτσια σίφτε ίδανε το φος, οργάνοσαν το νικοκιριό-τυς, σικόνυνε τιν κυλτὺρα-τυς, κε μπένυν στι γενική-μας μεγάλι ταιφά τυ σοσιαλιστικύ κράτυς.

Το όσιμο τυ λαικύ νικοκιριύ έφερε σ'όλα τα εθνικά όμπλαστ κε τις ρεσπύπλικες στο ανίδοτο καλιτέρεμα τις ματεριάλνι κε κυλτύρνι κατάστασις τον δυλεφτάδον. Κι'αφτό έφερε στο μεγάλομα τον γενίσεον κε στο μεγάλο χαμίλομα τον θανάτον έμπρο απ'τι ρεβολιύτσια σε πολά εθνικά ραιόν απ'τι φτόχια, πίνα κε τα λυγάς-λυγάς πόνια, ι θάνατι ίταν πολί απ'τις γενίσις κε κάμποσες εθνότιτες χάνινταν τεκμίλ.

Μα τόρα:

Λαρόθαν τα πόνια, πυ τράβαν κόζμυς
Φυτίας, πογρόμια—πατόθαν τ' αχνάρια
Παντό-πα υσέβυν, παντύ τζιτζακιάζυν,
Κολχόζια, σοβχόζια, μπαζάρια.

'Ετσι γράφτυνε ι δυλεφτάδες τις Μπελορύσιας στο σίντροφο Στάλιν.

Κε νά τί λέι για το δαφτό-τυ ο εμπιρνός μπατράκος απ' το Υζμπεκιστάν ο Ισροφίλ Ζερμιτάν:

« Νε, τόρα ίμε νικοκίρις. 'Ιμε ορφανός, καμία ίμνε σκλάβος, λον παρακάτο απ' τα πσοριάρικα (παρσσίβι) σκιλιά τον μπὲιδον, παρασιτό στις πόρτες τυ σπιτιύ-τυ. 'Ιμε ο πανμπυχάρικος μπατράκος. Δύλεβα σε 40 μπέιδες. 'Εδυγα

όλο-μυ το ζίςιμο για ένα κομάτι στεγνό τιτέ! Κάθεντον εδό ο μπέις Σαλιχμπάι, κε τόπο ίχε 40 κοςς—κοςς ίνε τόςο, τόπο, πύιο έχι τζαρά να το αλετρίςις μ' ένα ζεδγάρι δόιδα ςε μια άνιχςι).

Αφτό το τςακάλι τον τςακαλιόν (ςςακάλοδ) μαναχός-τυ ίχε στα χέρια-τυ όλο τον τόπο, πυ έχι τòρα το κολχόζι-μας ον. τυ Βοροςςίλοφ, πυ δίνι χαρά τυ ζίςιμυ ςε 92 ταιφάιδα δυλεφτάδικον ντεχκάνον.

Γέραςα. Τα μαλìα-μυ ίταν άςπρα άρτα τρις δεκάδες χρόνια πίςο, όταν με τα γένια-μυ φυρκάλινα τ' αχνάρια τον μυλάδον, κυλάκον κε μπέιδον. Ρότιςέ-μυ ίδα τζόλμαςα κανά φοςερό τνα, χαχανίςτα τζόλμαςα καμία. Μα τόρα χαχανίςς-κυμε απ' όλι-μυ τιν καρδιά. Χαχανίςςκυμε απ'το τζιρàι αφτòν τον μυςκαριόν. 'Αδριο θα τα μιράςυμε στυς καλίτερυς υντάρνικυς, πυ δεν έχυνε χτινά. Τα μικρά τον κολχόζνικον θα πίνυν γάλα κάθε μέρα κε θα μεγαλόνυν χυδατλίδκα ιγιί, —μα γιατί να μι γελάςο;

'Οταν ντρανό πας το κολχόζικό-μας μπερικέτ, όταν κρύι στο νύ-μυ, ότι δάδαν για πàντα ι κερί τις ςκοτινίς καταπίεςις κέι ι χαρά μέςα στιν καρδιά-μυ. 'Ιμε άνιαςτος. Το κςέρο, ότι δεν ακύγο το νταύςς τυ καταραμένυ νικοκίρι. Το ζίςιμό-μυ ίνε εκςαςφαλιζμένο. Φορένο στο κεφάλι-μυ τιυμπιτέικα, πλυμιζμένο με το μετάκςι. Τίτκο έμπρο φόρ-νιν μόνο ο μπèις-μας.

Κε όταν παγένο λον τις ςτράτες τυ χοριύ-μυ, δεν ίμε ζυρλαιμένος να πιάνο τι φτίζμα τον μεγάλον τυ ντυ-νιά. Τρόγο ςςυρπά με το κρέας κε δε νιάςςκυμε, òτι άδριο θα χριάζετε να τρέκςο στο ςυτχυρά (ροςτοδςτζίκ) για ένα πύτι αλèδρι, κε να το δόςο ίςτερα από τρις μίνες».

Λέγοντας για τις άλιαχ μεγάλες νικοκιριάτικες κε κυλ-τύρνικες επιτιχίες τον λαόν τις ΕΣΣΔ, για το αδερφικό αγιαχταςςλίχ, πυ ζμίγι αφτύς τυς λαύς στο ενιέο δινατό ςο-ςιαλιςτικό κράτος τον εργατόν κε χοριατόν εμίς πάλι κε πάλι πρέπι να ροτίςυμε το δαφτό-μας, τίλογα ι δυλεφτάδες τις Σοδιετικίς 'Ενοςις ίρθαν ςε τίτκο χαρύμενο ζίςιμο;

Ι απάντιςι ίνε μια: αφτές τις καταχτίςις κε τις νίκες με πύια μεγαλὲφκετε όχι μόνο ο δικός-μας λαός, μα μεγαλέφκυνε κε τα μιλιόνια τον δυλεφτάδον τυ ντυνιά, τις κερδίςαμε ςε πιζματὸδικο (υπόρνι) κε ςκλιρό πολέμιζμο χαρςςύ ςτυς ταχςικύς ντυςςμάνυς—χαρςςύ ςτυς ρόςυς μπελογβαρτέιτςυς, κε κςένυς καπιταλιςτές, χαρςςύ ςτυς ςαμποτάζζνικυς κε ζαραρλὶδες, χαρςςὺ ςτυς τροτςκιςτές—ζινοβιεβικύς κε χαρςςύ ςτυς μπυρζυαζικύς νατςιοναλιςτές. Αφτές τις νίκες τις κερδίςαμε οτ᾽ ίτανε ι απεριόριςτι ενέργια, το πίζμα, το ςαμοοτβέρζζενοςτ κε ο ιροιζμός τυ μεγάλυ-μας λαύ.

Νικίςαμε, γιατί ς᾽ όλο-μας το πολέμιζμο μας έκανε κε μας κάνι ρυκοβοντίτ ι δινατί κε δοκςαζμένι κομυνιςτικ πάρτια τον μπολςεβίκον. Νικίςαμε, γιατί εχτελύςαμε τα βιςιάτια τυ μεγάλυ Λένιν, κε πέρναμε ςτο γιυρύχ τι διδαςκαλία-τυ. Νικίςαμε, γιατί ο αρχιγός κε βντοχνοβίτελιός-μας ίτανε ο μεγάλος κε απεριόριςτα αγαπιμένος-μας Στάλιν.

Ι ΚΟΝΣΤΙΤΥΤΣΙΑ ΤΥ ΑΓΙΑΧΤΑΣΣΛΙΧ ΤΟΝ ΛΑΟΝ ΤΙΣ ΕΣΣΔ

Ι 'Ενοςι τον Σοβιετικόν Σοςιαλιςτικόν Ρεςπύμπλικον στ' εχτέλεςε επιτιχιμένα τα πλάνα τον διο πεντάχρονον έγινε άλιαχ δινατί χόρα τυ ςοςιαλιζμό. Χάθικε τεκμίλ ι εκςπλοατάτςια τυ ανθρόπυ από άνθροπο. Δεν ίνε ανεργία. Διμιυργίςαμε άλιαχ δινατί βιομιχανία, κολεχτιβοπιίςαμε ςκεδόν όλο το χοριάτικο νικοκιριό. Σικόςαμε τι ματεριάλνι κε κυλτύρνικι μπλαγοςοςτοιάνιε τον δυλεφτάδον κε χτίςαμε τιν κινονία δίχος τάκςις. 'Ολα αφτά τα μεταλάγματα πυ ίνταν ςτι χόραμας, μας έφεραν ςτιν ανάνκι να κάνυμε κενύργια κονςτιτύτςια. Κονςτιτύτςια ίνε ο βαςικός νόμος τυ κράτυς, πυ καθορίζι (οπρεντελιάετ) το ικονομικό κε πολιτικό ςτρόι τις χόρας. Μα εδό θα λέμε όχι για όλι τιν κονςτιτύτςια, μα μόνο γι' αφτό το κομάτι, πυ ίνε γραμένο για τα υκόμια τον εθνόν κε για το τίλογα γιυρυχλέφκυνε τα εθνικά όμπλαςτ κε ι ρεςπύμπλικες. Πιρναμί να πύμε για τιν κενύρια Σταλινικί κονςτιτύτςια κοντά θα πύμε γι'αφτί τιν κονςτιτύτςια, πυ έχυμε τόρα κε γι' αφτό πός διμιυργίθικε ι 'Ενοςι τον Σοβιετικόν Σοςιαλιςτικόν Ρεςπύμπλικον. Στα 1922 μπίτεπςε το εμφίλιο ντυκύςς. Ι εργάτες κε ι δυλεφτάδες χοριάτες κάτο απ'το ρυκοβόντςτβο τον μπολςεβίκον νικίςανε τυς καπιταλιςτές κε πομέςτζικυς κε άρχιςαν το ιρινικό χτίςιμο τυ κενύριυ ζίςιμο. Μα ο Λένιν έλεγε έμπρο μέρα, ότι να χτίςυμε το νικοκιριό, να χτίςυμε το ςοςιαλιζμό ίνε πολύ κυτζ, παρά να νικίςυμε ςτο εμφίλιο ντυκύςς. Μα ίνε κυτζ απ'αφτό, ότι ίρτεν ραςτ

ν'αρχίσομε το χτίσιμο τυ σοσιαλιζμύ στε τεχμίλ σκοτινί κε γαρίπκι χόρα, πυ ίταν τεχμίλ νταγατραιμένι απ'το ντυνιάτικο κε ίστερα απ'το εμφίλιο ντυκύσς, πυ πάλι το άρχισαν ι καπιταλιστές κε ι πομὲστζικι. Απ'αφτό μπασσχό μέσα στι χόρα-μας πέμναν άλιαχ πολί μυλομένι ντυσσμάν, πυ τυς έφταγαν γιαρντίμ ι καπιταλιστές όλον τον χορόν. Στον καθένα ίνε φανερό, ότι σε τὲτια οπστανόφκα καμιά σοβιετικί εθνικί ρεσπὺμπλικα-πα δε θα μπορὺσε μοναχί-τις να σικόσι το νικοχιριό-τις κα να χυραέβι το δαφτὸ-τις απ'τυς εσοτερικύς κ' εκσοτερικύς ντυσσμάνυς. Το ζίσιμο αρὰτεβι τιν ένοσι όλον τον δινάμεον τον δυλεφτάδον. Ι πάρτιά-μας επικεφαλίς με τον Λένιν κε Στάλιν προσκαλὺσε να διμιυργίσομε ενιέα μπέκκι αδερφικί ὲνοσι ανὰμεσα στυς λαύς τον σοβιετικόν ρεσπύμπλικον. Κε νά στα 1922 ι ΡΣΦΣΡ, ι Υκρανία, ι Αντκαφκασιανές ρεσπὺμπλικες ι Μπελορύσια, στα σινέδριά-τυς τον σοβιέτ έβγαλαν απόφασι για τιν ένοσι τον σοβιετικόν ρεσπύμπλικον σε ενιέο ενοσιακό κράτος. Στο μπίτεμα τυ Δεκέμβρι τυ 1922 στο πρότο σινέδριο τον σοβιέτ όλον τον σοβιετὶκόν ρεσπύμπλικον ίνταν αφτί ι ὲνοσι κε σκιματίστικε πὰνο στι βάσι τον προτάσεον τυ σιντρόφυ Στάλιν ι 'Ενοσι τον Σοβιετικόν Σοσιαλιστικόν Ρεσπύμπλικον. Ι πρότι κονστιτύτσια τις ΕΣΣΔ, τίλογα κε το κενύριο προέκτ τις κονστιτύτσιας πυ το σιζιτύμε τόρα, ίνταν με τιν άμεσι σιμετοχί (νεποσρετστβ. υτζάστιε) κε το ρυκοβόντστβο τυ σιντρόφυ Στάλιν. Στις 6 τυ Ιύλι 1923 τυ ΤσΙΚ τις ΕΣΣΔ επικίροσε κε έβαλε σε ενέργια τιν πρότι κονστιτύτσια τις 'Ενοσις (να γιατί τιν 6 τυ Ιύλι τι γιορτάζυμε σαν μέρα τις κονστιτύτσιας). Το Γενάρι τυ 1934 στο δέφτερο πανενοσιακό σινὲδριο τον σοβιέτ αφτί ι κονστιτύτσια επικιρόθικε ταμάμ. Σίφτε στιν ΕΣΣΔ έμπεναν 4 ρεσπύμπλικες: ι ΡΣΦΣΡ, ι Υκρανία, ι Μπελορύσια κε ι Αντικαφκασιανί φεντεράτσια. Στα 1925 στιν 'Ενοσι ζμίχτικαν το Υζμπεκιστὰν κε ι Τυρκμένια, πυ ος τότες ίταν στο σοστάβ τις ΡΣΦΣΡ. Στα 1929 σκιματίστικε έβδομι ενοσιακί ρεσπύμπλικα—το Τατζικιστάν, πυ ίταν ος τα τότε στο σοστάβ τυ Υζμπεκιστάν.

Στα 14 χρόνια τις ίπαρξίς-τις (ςυςτζεςτβοβάνιε) ι Σοβιετικί 'Ενοςι, τίλογα τυ ίπαμε άρταχ πάνο, τόςο όςιπςεν κε μεταλάχτεν, όςτε αρατέφτεν να κάνυμε κενύργια κονςτιτύτςια.

Στιν αρχί τυ 1935 το Κεντρικό κομιτὲτ τις κομυνιςτικίς πάρτιας, κε ίςτερα κε το έβδομο ςινέδριο τον ςοβιέτ αποφάςιςαν να διμιυργίςυν κενύρια κονςτιτύτςια τις ΕΣΣΔ κε χὸριςαν κομίςια επικεφαλίς με το ςίντροφο Στάλιν, πυ ςχιμάτιςε το προὲκτ αφτὶς τις κονςτιτύτςιας κε το έβγαλεν για να το ςιζιτίςι όλι ι χόρα.

Τορά ας δύμε τί λέγετε ς'αφτὶ τιν κενύρια κονςτιτύτςια πας το εθνικό ζίτιμα, πας το ζίτιμα τυ δινάμομυ τυ αγιαχταςςλίχ τον λαόν τις ΕΣΣΔ.

Απ'όλα ὲμπρο πρέπι να χαράκςυμε, ότι το προὲκτ τις κενύριας ενοςιακίς κονςτιτύτςιας φανερόνι κε μπικιτραέβι αφτὲς τις άλιαχ μεγάλες καταχτίςις κε αφτό το όςιμο, πυ ίχαν στα στερνά τα χρόνια ι εθνικές ρεςπύμπλικες κε τα όμπλαςτ. Σαν ποκαζάτελ ὶνε αφτό, ότι ςίμφονα με τιν κενύρια κονςτιτύτςια αντίς εφτά ενοςιακές ρεςπύμπλικες για τίλογες άρτα ίπαμε θα ίνε έντεκα. Ας πύμε πιές ίνε αφτές ι έντεκα ενοςιακές ρεςπύμπλικες: ι ΡΣΦΣΡ, ι Υκρανία, ι Μπελορύςια, το Υζμπεκιςτάν, το Τυρκμενιςτάν, το Τατζικιςτάν, ι Γρύζια, ι Αρμενία, ι Αζερμπαιτζζάν, το Καζαχςτάν, ι Κιργίζια. 'Οςτε, δε θα ίνε ι Αντικαφκαςιανί φεντεράτςια κ' ι ρεςπύμπλικες, πυ ςχιμάτιζαν αφτί τι φεντεράτςια,—ι Γρύζια, ι Αρμενία κε το Αζερμπαιτζζάν, θα ίνε ςαμοςτοιάτελνι ενοςιακές ρεςπύμπλικες ςαν τι ΡΣΦΣΡ, τιν Υκρανία κ.α. Το Καζαχςτάν, ι Κιργιζία λέγυντε τόρα αφτόναμες ρεςπύμπλικες κε ίνε στο ςοςτάβ τις ΡΣΦΣΡ. Κε έτςι ςίμφονα με τιν κενύρια κονςτιτύτςια θα έχυμε 5 κενύριες ενοςιακές ρεςπύμπλικες: Το Αζερμπαιτζζάν, τιν Αρμενία, τι Γρύζια, το Καζαχςτάν κε τιν Κιργίζια. Γιατί αφτές ι ρεςπύμπλικες νίςςκυνε ενοςιακές; Γιατί αφτές δινατά όςεπςαν κε δινάμοςαν κε νικοχιριάτικα κε κυλτύρνικα. Νά το Αζερμπαιτζζάν. 'Εχι πολά 3 μιλιόνια κόζμο. Τα πλύτι τυ Αζερμπαιτζζάν

ίνε απεριόριςτα. 'Ολι κςέρυνε για το ναμλίδκο νέφτι τυ Βακὺ (ίνε ι ςτολίτςα τυ Αζερμπαιτζζάν): «'Ολι ι 'Ενοςι τον ςοδιετικόν ςοςιαλιςτικόν ρεςπύμπλικον ζι με το μάδρο φλιυρί τυ Αζερμπαιτζζάν—με το νέφτι»—λέι ο ςίντροφος Στάλιν. Στο Αζερμπαιτζζάν πάλι ίνε ο μοναδικός τόπος ςτο ντυνιά που δγάζι τςελέμπνι νέφτι—ναφταλάν. Για να δύμε τιχαντάρ όςιπςε το δγάλιμο τυ νεφτιύ ςτο Βακύ ας φέρυμε διο τςίφρες: ςτα 1913 το δγάλιμο τυ νεφτιύ ς'ένα μερόνιχτο έφταιν 20 χιλιάδες τόνυς, μα τόρα—56 χιλιάδες τόνυς. Απ'τι διομιχανία τυ νεφτιύ μπαςςχά ςτο Αζερμπαιτζζάν ςτα ςτερνά τα χρόνια δινατά αναπτίχτικε ι χιμικί, φαιματικί, μετάκςινι, ραφτικί κε ι άλι διομιχανία. Για παράδιγμα ςτα 1934 ςτο Βακύ πέλςαν να δυλέδι μια μεγάλι ραφτικί φάμπρικα. Σ'αφτί τι φάμπρικα τα 80 προτςέντα τις εργατικίς δίναμις ίνε γινέκες, το πολά τιυρτζάνκες. Ι τιυρτζάνκες κατάχτιςαν τόπο για το δαφτό-τυς όχι μόνο ςτι διομιχανία, μα κε ς'όλο το κρατικό κινονικό ζίςιμο τις χόρας-τυς. Μα μπορόχ έμπρο απ'τι ρεδολιύτςια ςτο Αζερμπαιτζζάν τίλογα κε ς'όλι τιν Ανατολί, τις γινέκες δεν τις μέτραναν για ανθρόπυς. Τεκμίλ κενυριόθεν το αζερμπαιτζζάνικο χοριό. Εκί δεν ίκςεραν τί ίνε το αλέτρι-πα. Μα τόρα χυλαντρέδυνε δεκάδες χιλιάδες χοριατικο-νικοκιριότικες μιχανές. Το Αζερμπαιτζζάν ίντον ι δέφτερι μπάζα τυ παμπακιύ τις ΕΣΣΔ (ι πρότι ίνε ςτι Μεςέα Αςία).

Το όςιμο τις κυλτύρας τυ κόζμυ να το ςινκρίνις-πα δεν έχι τζαρά με τα περαζμένα χρόνια, πος να λέις έμπρο ο ντόπιος κόζμος ίτανε ςχεδόν όλος-πα αγράματος. Μα τόρα ςτο Αζερμπαιτζζάν μόνο τ'ανότερα ςχολιά ίνε 15.

'Εχι τζαρά να πις πολά κε για τιν Αρμενία κε τι Γρύζια. Κε ι διομιχανία, κε το χοριάτικο νικοκιριό, κε ι κυλτύρα αφτόν τον ρεςπύμπλικον ςτα χρόνια τον διο πεντάχρονον πίραν άλιαχ μεγάλι ανάπτιχςι.

Στα 1919 ςτον κερό τις μπυρζυαζικίς εθνικίς κιδέρνιςις ι διομιχανία τις Αρμενίας έδγαλε προντύκτςια για ένα μιλιόν εφτακόςιες χιλιάδες ρυδ., κε ςτα 1935—για 145 μιλιόνια ρύδλια. Το ςπερματικό πλόςτζαντ τις Αρμενίας ςτα

Στα εθνικά ραιόνια. Τιμάρεμα παμπακιύ με μιχανές.

1919 ίταν 80 χιλ. εκτ. κε στα 1935—421 χιλ. εκτ. Στα 1920 στα αρμένικα σχολιά μάθεναν όχι πολά από 4500 ...νομάτ, μα στα 1935 μόνο στο αρχικό κε μεςέο σχολιό μά...θεναν 213 χιλιάδες μαθιτές. Στι Γρύζια στα 1920 στον κε...ρό τον μενςεβίκον ι βιομιχανία έδοςε προντύκτςια όλο-όλο για ...20 μιλιόνια ρύβλ., μα στα 1935—έδοςε για 473 μιλ. Στα 1935 ι βιομιχανία τις Γρύζιας θα δόςι προντύκτςια για 600 μιλ. ρυβλ. 'Ενας απ' τυς λον βαςικύς κλάδυς τις βιομιχανίας τις Γρύζιας ίνε ι μαργάντςεβι βιομιχανία—στα 1920 έδοςε ...66 χιλ. τόνυς μάργανετς, μα στα 1935 έδοςε 1.180.000 τ. Το σπερματικό πλόςτζαντ τις Γρύζιας στον κερό τις σοβ. ...εξυςίας πλάτινε πολά από 200 χιλ. εκτάρια. Στο πςελός

τις κυλτύρνικις ανάπτιξις ι Γρύζια ςτέκιτε] ςτις λον εμπρολάτικες γράδες τις Σοβ. 'Ενοςις. Τεχμίλ χοριςτές ίνε ι επιτιχίες τυ Καζαχςτὰν κε τις Κιργίζιας (Μεςέα Αςία.) 'Εμπρο απ' τι Σοςιαλιςτικί ρεβολιύτςια τυ 1917 ι καζάχι κε κιργίζι ίταν λον καταπιεζόμενι κε λον καθιςτεριμένι λαί. Το βαςικότυς ζινιάτ ίτανε ι κοτζεβόι χτινοτροφία. Δεν ίχανε νε ςχολιά, νε θέατρα. Ι δυλεφτάδες καζάχι κε κιργίζι δεν ίχανε τίποτα φοςερό, τίποτα χαρύμενο. Μόνο ςτι Σοβιετικί εχςοςία ὶβραν το αλιθινό ανθροπινό ζίςιμο. Το Καζαχςτάν κε ι Κιργίζια τόρα ίνε πλύςιες ςοβιετικές ρεςπύμλικες. Πάνο ςτα άλιαχ μεγάλα προςτράνςτβα-τυς απλοθικαν ι κολχόζικες κε ςοβχόζικες ςτέπες, τα τζόλια κε τα τυγάια, βοςκίζυντε τα κολχόζικα κε μονονικοκιρικά κοπάδια. Ι καζάχι ςτο ςτερνό κερό υςτράιςαν πολά από 2 μιλιόνια κεφάλια ζόα. Χραν χατάρ υςτραέφκετε ςτο ςτερνό κερό κε ι χτινοτροφία τις Κιργίζιας. Στις διο ρεςπύμπλικες διμιύργιςαν άλιαχ δινατι ςοςιαλιςτικί βιομιχανία. Στα ςπλὰχνα (νέντρα) τυ Καζαχςτάν ίνε άλιαχ πολά πλύτι από ρυντὰ: μπαχίρ, μολίβι, τςίνκο. Τα ζαπάς αφτόν τον ρύντνι οριχτόν ίνε πολά απ' το μιςό όλον τον ζαπάς, πυ ίνε ςτιν ΕΣΣΔ. Το Καζαχςτάν έχι ακόμα μεγάλα ζαπάς κάρβυνο. 'Ινε ι τρίτι μπάζα τυ κάρβυνο τις 'Ενοςις (ι πρότι μπάζα ίνε ςτο Δονμπάς ςτιν Υκρανία, ι δὲφτερι ίνε τοΚυζμπάς ςτι Σιβιρία).

Πάνο ςτι βάςι αφτύ τυ φιςικύ πλύτυ κι' αναπτίςετε ι βιομιχανία τις Καζαχικίς ρεςπύμπλικας. Στα πιο ςιμότερα χρὸνια ι βιομιχανία τυ Καζαχςτὰν θα οςέπςι τόςο, ὸςτε θα ςόςι τα εμπρολάτικα βιομιχανικὰ ραιόν τις ΕΣΣΔ.

Κε ςτιν Κιργίζια ίνε κάρβυνο, κε το ζαπὰς-τυ ίνε ος τα 8 μιλιάρτια τόνυς. 'Αρταχ άρχιςαν να βγάλυν αφτό το κάρβυνο. Στιν Κιργίζια ὲχτιςαν διο μεγάλα εργοςτὰςια ζάχαρις, μεταξοςκολοςτικί φάμπρικα, φάμπρικα για το τιμιζλάιμο τυ παμπακιύ κι' ὰλα εργοςτάςια. Για το κυλτύρνικο όςιμο τυ Καζαχςτάν κε τις Κιργίζιας, έχι τζαρά να κρίνις (ςοντίτ) μόνο απ' αφτό, ότι τα 60 προτςὲντα τυ κόζμυ κε τον διο ρεςπύμπλικον όχι μόνο ίνε γραματιζμένι, μα ανάμεςά-τυς ίνε πολί με μεςέα κε ανότερι ομπραζοβάνια. 'Εμ-

προ απ' τι ρεβολιύτςια κε ι καζάχι κε ι κιργίζι ίτανε ςχε-δόν όλι-πα αγράματι.

Στο προέκτο τις κενύργιας κονςτιτύτςιας ντρανιςςκάτε κε ι πρεομπραζοβάνια κάμποςον εθνικόν όμπλαςτ σε αφτό-νομες ρεςπύμπλικες, πυ μπένυν ςτο ςοςτάβ τις ΡΣΦΣΡ. Αφτά ίνε: το όμπλαςτ Κόμι (ςτο Βορά), το Μαριίνςκι

Αρμενία. Κολχόζικο κοπάδι.

όμπλαςτ (ςτο Βόλγα), το Καμπαρντινο-μπαλκάρςκι, Σεβερο-οςετίνςκι κε το Τζετζενο-ινγύςςκι όμπλαςτ (ςτο Βόριο Κάφκαςο).

Ι δυλεφτάδες όλον τον εθνικόν ρεςπύμπλικον κε όμπ-λαςτ με χαρά προϊπαντύνε αφτά τα μεταλάγματα, για πύια λέγαμε κε πύια θα μπύνε ςτιν κενύρια ςταλινικί κονςτιτύ-τςια. Κι' αφτό ίνε γρικύμενο. Ι κενύργια κονςτιτύτςια θα δύι κι' άλο μεγάλα τζαράιδα για ν' αναπτιχτύν τα πλύτι κε ι κυλτύρα όλον τον λαόν τις ΕΣΣΔ κε κι' άλο να διναμόςι το αδερφικό αγιαχταςςλίχ ανάμεςά-τυς.

Χοριςτό ενθυςιαζμό τον δυλεφτάδον κε τον καταπιεζό-

μενον όλυ τυ ντυνιά προχαλὶ (διζιβάετ) το άρθρο 123 τυ προέχτ τις χενύργιας χονςτιτύτςιας. Στο άρθρο αφτό λέγετε:

«Ι ιςονομία τον πολιτόν τις ΕΣΣΔ δίχος να παρτί ςτο ιςάπ ι εθνικότιτα κε ι ράτςα, ς' όλυς τυς κλάδυς τυ νικοχιριάτικυ, κρατικύ, κυλτύρνικυ κε κινονικο-πολιτικύ ζίςιμυ ίνε αναλίοτος (νεπρελόζζνι) νόμος.

Τίλογος κι' αν ίνε-πα άμεςος γιά κόςβενι περιοριζμός (ογρανιτζένιε) στα υκύμια, για άλο λυγάς το ςτέκςιμο άμεςον γιά κόςβενι πρειμύςτζεςτβ τον πολιτόν (γραζζνταν) ανάλογα με το από πιά ράτςα γιά εθνικότιτα ίνε αφτί, έτςι-πα τίλογα κε κάθε λυγάς κ'ριγμα τις ράςοβι γιά εθνικίς εκςερετικότιτας για τυ ντυςςμανλιχ κε τις περιφρόνιςις—τιμορύντε (χαράιυτςια) απ' το νόμο».

Αφτί ι εθνικί κε ράςοβι ιςονομία ς' εμάς άρταχ ίνε ςτο ζίςιμο κε ι χονςτιτύςια το μπικιτρὲβι. Μα για όλα τα καταπιεζόμενα έθνι κε τις ράτςες ςτις καπιταλιςτικές κε απικιακές χόρες αφτό το 123 άρθρο ίνε έκλιςι, πρόγραμα, πυ δίχνι ότι μόνο ι διχτατορία τυ προλεταριάτυ κάτο απ' το ρυκοβόντςτβο τις κομυνιςτικίς πάρτιας μπορί να χυτχαραίςι τυς δυλεφτάδες κε να δόςι ένα λυγάς ανθροπινὰ υκύμια ς' όλα τα έθνι, από πύιο ράτςα κε αν ίνε-πα: μάβρι, άςπρι, κόκινι γιόχςαμ ςαρί. Ίνε πολί ενδιαφέρο να χαράκςυμε, ότι το προέκτο τις χενύργιας χονςτιτύτςιάς-μας έκανε μεγάλι εντίποςι (βπετζατλένιε) τζαχ κε πάνο ςτο γενεράλο τις νεγριτιάνικις ρεςπύμπλικας Γὰιτι (ι ρεςπύμπλικα βρίςκετε πάνο ςτο όςτροβ Γάιτι—ςτον Ατλαντικό οκεανό. Ο αλιθινός νικοχίρις τις Γάιτι ίνε ι Ενομένες Πολιτίες τις Αμερικίς). Κε νά αφτὸς ο νέγρος γενεράλος, με το παραςίμ Νεμόρ, φόντις διάβαςε το προέκτο τις χονςτιτύτςιας έγραπςε με μεγάλο ενθυςιαζμό ένα γράμα ςτι ςίνταχςι τις γαλικίς κομυνιςτικίς εφιμερίδας «Υμανιτὲ». Το γράμα-τυ ο Νεμόρ το μπιτράιςε με τίτκα λόγια:

«Ακύετε, μάβρι ςίντροφι! Ι ςοβιετικί χονςτιτὺτςια, ι χονςτιτύτςια τις διμοκρατικὶς κιβέρνιςις προςκαλί όλυς τυς ανθρόπυς δίχος να παρτί ςτο ιςάπ το φίλο (πολ), ι ράτςα, ι εθνικό-

τιτα να ιςςλιτρέβυνε όλα τα υχύμια, πυ πρέπι να έχι ο άνθροπος: τι λεφτεριά, τιν ιςότιτα, το υχύμ να δυλέπςι. Ι άνθροπι τις μάβρις ράτςας χαμία-πα δεν αράτεβαν άλο τίποτα. Μάβρι ςίντροφι, ςε τίνα θα πάμε; Σαφτύς, πυ θέλυν να μας μετρύν ανθρόπυς χε να μας ςαέπςυν ςαν ανθρόπυς, γιά ς' αφτύς, πυ θέλυν να ντρανύν πάνο-μας χάλι πάνο ςτα ζόα: ο Μάβρι ςίντροφι ας πάγυμε ς' αφτύς, τις μας αγαπάι χε μας απλόνι το αδερφικό-τυς χέρι».

Ι ΕΣΣΔ — ίνε ο φάρος (μαγιάκ) πυ δίχνι τι ςτράτα τυ χυτχαράιμυ τις καταπιεζόμενις ανθροπότιτας.

Ι ΕΣΣΔ ίνε το νεςοκρυςςίμι φρύριο τις ντυνιάτιχις ρεβολιύτςιας. Γι' αφτό ι πατρίδα-μας ίνε χε πατρίδα όλυ τυ ντυνιάτιχυ προλεταριάτυ χε όλον τον δυλεφτάδον. Πάνο ςτι μεγάλι-μας 'Ενοςι κιματίζι με μεγαλία ι ανίκιτι κόκινι ςιμέα τυ αγιαχτας ςλίχ τον λαόν—ι ςιμέα τυ Μαρχς-'Ενχελς-Λένιν-Στάλιν. Πρέπι να βαςτύμε πςιλά χε τιμιμένα αφτί τι μεγάλι ςιμέα. Κι' αφτό ςιμένι—κι' άλο πολά να δυναμόςυμε τις γράδες τις μεγάλις πάρτιας τυ Λένιν-Στάλιν, κι' άλο ζλιχτά να ζμίχχυμις λόρια-τις, λόρια ςτο Κεντρικό Κομιτέτο-τις, λόρια ςτο λον μεγάλο αρχιγό τον Στάλιν. Πςιλά να βαςτύμε τι ςιμέα τυ Μαρχς-'Ενχελς-Λένιν-Στάλιν, κι' άλο πολά να δυναμόςυμε τι διχτατορία τυ προλεταριάτυ, να δυναμόςυμε το αγιαςςταχλίχ τον λαόν τις ΕΣΣΔ, κι' άλο πολά να ςικόςυμε τι νιχοχιριάτιχι χε χυλτύρνιχι ιςχί τις χόρας, κι' άλο πλατιά να χςετιλίχςυμε το ςταχανοβικό κίνιμα χε να ςαχιντραίςυμε τιν κινονικί ιδιοχτιςία (ςόμπςτβενοςτ) ςαν το δαφτύ-μας μπερεκέτ. Πςιλά να βαςτύμε τι ςιμέα τυ Μαρχς-'Ενχελς-Λένιν-Στάλιν ςιμένι να δυναμόνυμε άκοπα τι διχτατορία τυ προλεταριάτυ, να ίμαςτε ςαχ μπολςεβίκικα, χε να πολεμύμε ςταθερά με τα απομινάρια τον ντυςςμάνον τυ ςοςιαλιζμύ—με τυς κοντρρεβολιυτςιονέρυς-μπαντίτυς — τροτςκιςτές-ζινοβιεβίτυς. Αφτί ι γιαραμάζκι ςφόρα τον μπαντίτον πυ έχαςε το τίλογο κι' αν ίνε-πα ανθροπινό πρόςοπο χε πυ δεν έχι χανά λογάς ιποςτίριχςι-πα απ'τι μαρεά τον δυλεφτάδον, ίντανε δολοφόνι αχ ν' χυςςέ. Δε ςςένινταν τα τίλογα κι' αν ίταν

μέςα για να μπουν κλεφτόντας ςτιν εξςυςία κε να γιρίςουν τι ςοςιαλιςτικί-μας χόρα πίςο, ςτα βαρέα-τις περαζμένα χρόνια. Αφτό το μπελομπαντίτςκι τροτςκιςτικό-ζινοβιεβικό ςβόλοτζ, ςκότοςε το Δεκέμβρι του 1934 ένα απ'τυς λον καλίτερυς μπολςεβίκυς, τον λον καρδιακό ςοράτνικο του Στάλιν—το ςίντροφο Κίροφ κε ετίμαζε το ςκότομα κε τον άλον-μας ρυκοβοντίτελιον τις πάρτιας κε τις κιβέρνιςις. Αφτί ι βρομάνθροπι με το όπλο ςτα χέρια-τυς, χύςςκινταν χάλις ςτιν καρδιά, χάλις ςτο μιαλό όλις τις δυλεφτάδικις ανθροπότιτας, ςτο λον ακριβό, καρδιακό κε αγαπιμένο-μας ςίντροφο Στάλιν. Ίθελαν να ςκοτόςυν αφτόνα, τίνα ςίκοςεν ψιλά κε μπέκκα βαςτάι τι μεγάλι ςιμέα του Λένιν, ίθελαν να ςκοτόςυν αφτόνα τυνς όνομα ς'όλο το ντυνιά ίνε πρόςκλιςι ςτο πολέμιζμο για το χυτχαράιμο όλις τις ανθροπότιτας. Ίθελαν να ςκοτόςυν το Στάλιν-μας κάτο απ' το ρυκοβότςτβο του οπίυ όλι ι λαί τις Σοβιετικίς Ένοςις ίνταν λον ελέφτερι, λον βαχτλίβ λον αγιαχταςςλίδκι λαί ςτο ντυνιά. Το ζίςιμο του Στάλιν ίνε το δικό-μας ζίςιμο. Αφτός τις θέλι να πάρι το ζίςιμο του Στάλιν, —θέλι να πάρι το ζίςιμο όλυ του λαυ. Νά γιατί όλι ι χόρα έβραζε από μίςος (νέναβιςτ), φοβερί χυλί κε περιφρόνιςι χαρςςύ ςτυς τροτςκιςτικὸ-ζινοβιεβικύς μπαντίτες. Νά γιατί απ' όλες τις κυςςεβίτςες τις χόρας—απ'τυς ρόςυς, υκρανύς, μπελορόςυς, γρυζίνυς, αρμένιδες, τιύρκυς, υζμπέκυς, καζάχυς, απ' όλυς τυς λαύς τις Σοβιετικίς Ένοςις έρχονταν αποφαςιςτικά αρατέματα—«να τςαλαπόςυμε το φίδι!» «να τυφεκίςυμε (ραςτρελιάτ)τυς ςιμετόχυς τις τροτςκιςτικο-ζινοβιεβικίς τερροριςτικίς ςςάικας!»

Για μας, για όλυς τυς λαύς τις Σοβιετικίς Ένοςις το λον ακριβό, το λον ιερὸ (ςβιαςτζιόνι), ίνε τόρα ι αγάπι ςτι μεγάλι-μας πατρίδα, ι αγάπι ςτιν πάρτια τον μπολςεβίκον, ι αγάπι ςτο λον μεγάλο, ςτο λον καλίτερο απ' τυς καλίτερυς μπολςεβίκυς — Στάλιν. Ι αγάπι-μας ίνε ι ετιμαςιά-μας να δόκυμε όλο-μας το ζίςιμο για τι δυλιά του Λένιν-Στάλιν, γι' αφτό, όςτε κι' άλο δινατά να τζιτζακιάςι ι χόρα του ςοςιαλιζμύ κι' άλο μπέκκο να ίνε το αγιαχταςςλίχ τον λαόν τις

ΕΣΣΔ, να ίνε κι' άλο νεποχολεμπίμι κι' αλο απρόςιτες (νεπριςτύπνι) ι γρανίτςες-μας.

Να διναμόςυμε άκοπα τι διχτατορία τυ προλεταριάτυ, ςιμένι να πολεμὶςυμε με τυς τίλογα κι' αν ίνε-πα ντυςςμάνυς κε κοντρεβολιυτςιόνι ςςεπτύνυς κε κλεβέτνικυς, να πολεμίςυμε με τυς άρπαγες τις ςοςιαλιςτικίς ιδιοχτιςίας—με τυς κλέφτες, υκνιάρυς κε προγύλςτζικυς. Να διναμόςυμε τι διχτατορία τυ προλεταριάτυ, ςιμένι κι' όλο πολά να διναμόςυμε την άμινα τις πατρίδας-μας, να διναμόςυμε τι δοχςαζμένι-μας Κόκινι άρμια.

Αγιαχτασςλίδκα ζμίγνοντας λόρια ςτιν κομυνιςτικί πάρτια τον μπολςεβίκον κάτο απ'τι μεγάλι ςιμέα τυ Μαρκς—'Ενκελς — Λένιν—Στάλιν πρέπι όλι-μας να ίμαςτε φλογερί πατριότες, διλαδί τίτκι, πυ αγαπύνε απεριόριςτα τιν πατρίδα-τυς κε ίνε έτιμι πάντα καρδάριχα να πολεμίςυνε για το τζιτζακιαζμό ςτον έμπρο κερό για τιν τιμί κε τι δόχςα-τις.

Κε ι μπυρζυαζία λεί για τον πατριοτιζμό, μα αφτός νε πατριοτιζμός τον εκςπλοτάτορον, πυ μαγανέβυν να φιτέπςυν ςτον εργάτι κε χοριάτι το πρέντανοςτ για τι χόρα τον καπιταλιςτόν κε το μίςος για τυς άλυς λαύς. «Ο Σοβιετικός-μας πατριοτιζμός,—λέι ο ςίντροφος Πόςτιςςεφ, —ίνε βαθιά ιντερνατςιολιςτικός. Ο ςοβιετικός-μας πατριοτιζμός ζμίγι ςτιν ενιέα αγιαχτασςλίδκι ταιφά τον χτιςτόν τυ ςοςιαλιζμύ, τυς ρόςυς κε γροζίνυς, τυς υχρανύς κε πολονύς, τυς μπελορύςυς κε μπυριατ-μονκόλυς, τυς αρμένιδες κε τατζίκυς, τυς δυλεφτάδες όλις τις μεγάλις-μας πατρίδας, με τον πολιάριθμο, πολιεθνί κόζμο-τις. Ο ςοβιετικός-μας πατριοτιζμός ζμίγι ςτιν ενιέα ταιφά τον εργατόν κε τις πλατιές δυλεφτάδιχες μάζες όλυ τυ ντυνιά, για τίνα ι χόρα τον ςοβιέτ ίνε ι μοναδικί πατρίδα, για τίνα ι ΕΣΣΔ ίνε ο φάρος ςτο πολέμιζμο για το νκρέμιζμο τις εκςυςίας τις μπυρζυαζίας ς' όλο το ντυνιά».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ιπέφθινος ςιντάχτις: Γ. ΚΥΝΤΟΚΟΤΣΕΦ.
Μετάφραςι: Π. ΜΑΝΤΖΧΑ
Τεχνικός ςιντάχτις: Θ. ΣΑΜΑΡΤΖΙΔΙΣ.

Подписано к печати 22-X 1936 г. Уполоблита № 1680. Тираж 1000.

Стат. формат 82x110, печат. листов $2^3/_4$, в листе 41470 знак., автор. листов 3, бум. листов $1^1/_2$. Мариуполь, типография Донецкого Областного Греческого Издательства. Зак. № 46.

ТІМІ—30 кап.

ЦЕНА—30 коп.